

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 9.

bb. 1. több mint harmincezen.érettségiznek az idén középiskoláinkban - hétfőn volt az utolsó tanítási nap a negyedikben

i vt/gg/gg/sr

1961. május 9.

a középiskolákban - gimnáziumokban és technikumokban az idei tanévben több mint harmincezer fiatal érettségizik nappali tagozaton. a gimnáziumokban érettségizők száma meghaladja a huszezetet, a többiek a technikumokból kerülnek ki. a rendtartás szerint a középiskolák negyedik osztályaiban május 8-a az utolsó tanítási nap. május 9-től 11-ig tartják az összefoglalókat. a gimnáziumokban május 15-én kezdődnek az írásbeli érettségi vizsgák, amelyeket 10-ig be kell fejezni.

a művelődésügyi minisztérium rendelkezése értelmében - az oktatási reform irányelveinek megfelelően - már az idén bizonyos változások lépnek érvénybe a gimnáziumi érettségi vizsgarendszerben. az érettségien elsősorban a tanulók gondolkozási készségét, a gyakorlatban szerzett ismereteit, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának készségét, marxista-leninista műveltségük szintjét vizsgálják. a lexikális ismeretek számonkérését a minimumra kell csökkenteni.

a magyar irodalmi írásbeli tételket már úgy állították össze, hogy figyelembe vették a tananyag-csökkentést. a matematika tételknél főként gyakorlati jellegű feladatok megoldását helyezik előtérbe. az orosz írásbelinél 10-15 nyomtatott sornyi szöveget kell a jelölteknek oroszról magyarra, illetve ugyanennyit magyarból oroszra fordítani. valamennyi szóbeli érettségi tétel több alkérdésből áll. ezek egyike az illető tantárgy anyagából összefüggő elméleti kérdést tartalmaz, a többiek rövid kérdésekből, példákából és példamondatokból állnak. a szóbeli érettségi vizsga tételeinek száma egy-egy tantárgyból nem több harminckettőnél. a korábbi gyakorlattól eltérően a tételt a jelöltek húzzák, nem az elnök adja. ha a tanuló a húzott tétel kifejtésében teljes tájékozatlanságot árul el, a vizsgabizottság engedélyt adhat újabb tétel húzására. a szóbeli érettségi vizsgák a gimnáziumokban június 1-én kezdődnek és azokat legkésőbb június 30-ig be kell fejezni.

a technikumokban a „menetrend”, azonos a gimnáziumival. itt az írásbeli képesítő után gyakorlati vizsgát is tesznek a növendékek. júniusban lesznek a szóbeli képesítők, ahol közismereti tárgyakból és szaktárgyakból vizsgáznak a fiatalok.

bb. 2. havonta több mint négyszáz dolgozónak szolgáltat igazságot a budapesti területi egyeztető bizottság - a vállalatok döntéseinek több mint harminc százalékát a dolgozók javára változtatják meg

1 sl./szc/gy/vg

1961. május 9.

a szocialista törvényesség megőrzésének fontos fóruma a területi egyeztető bizottság, ahol a legkörültekintőbb módon védik a dolgozók és a vállalatok jogait, orvosolják a különböző sérelmeket. a budapesti területi egyeztető bizottsághoz havonta több mint négyszáz beadvány érkezik, amelyben az érdekeltek a vállalati egyeztető bizottság döntésének megváltoztatását kérik. az ügyek nagy száma ellenére egy-egy nehezebb kérdés tisztázására a napokig tartó tanácskozásokat sem sajnálják, gyakran 8-10 véleményt is meghallgatnak, mire kimondják a döntő szót.

horváth józsef, a budapesti területi egyeztető bizottság elnöke elmondotta, hogy a vállalati egyeztető bizottságok munkája javul, s így természetesen mind inkább a bonyolultabb kérdések kerülnek a területi bizottság elé. leginkább jogtalan, vagy jogtalannak vélt elbocsátások miatt fordulnak a dolgozók a teb-hez. a gyárak törzsgárdájának kialakulásával lényegesen csökken azoknak az ügyeknek a száma, amikor a munka nem megfelelő elvégzése miatt mondanak fel a dolgozóknak, még mindig sok azonban az átszervezéssel indokolt elbocsátás. az ilyen ügyeket sokoldalúan megvizsgálják és gyakran tapasztalják, hogy az indoklás hamis, a valóságban nem is történik átszervezés. ilyen esetekben visszahelyezik a dolgozót munkahelyére és a felmondás óta esedékes munkabért is megítélik számára. érdekes megjegyezni, hogy amíg a vállalati egyeztető bizottság döntéseinek általában 30-35 százalékát változtatják meg a dolgozó javára, az átszervezéssel indokolt elbocsátási ügyekben száz közül általában 40-45 a jogos panasz. természetesen nemcsak a dolgozók, hanem a vállalat jogi képviselői is gyakran fellebbeznek a vállalati egyeztető bizottság döntése ellen, itt azonban rendszerint már minden második „pert”, a dolgozók nyerik meg.

előfordul, hogy egy-egy dolgozó sérelme többször is a területi egyeztető bizottság elé kerül. a munkakörébe visszahelyezett dolgozót újabb átszervezés címén néha ismételt elbocsátják, s a teb ilyenkor még tüzetesebben utánanéz az ügynek. többször előfordult már, hogy a munkást újra és újra indokolatlanul elbocsátó vállalat igazgatóját a teb feljelentette és a dolgozónak visszamenőleg járó bért a törvénytelenül eljáró igazgató fizetéséből vonták le.

/folyt. köv./

20,49

21,00

- 2 -

bb. 2. / havonta több mint.... folyt./ gy

a munkajogi viták eldöntésében azonban egyre inkább érvényesülnek a törvényes előírások. mind a vállalati szervezetek, mind az egyeztető bizottságoknak további nagy segítséget jelent, hogy néhány napon belül megjelenik a munka törvénykönyvének bővített kiadása, amely az évek során elhangzott munkajogi elvi döntéseket, rendelkezéseket, jogszabályokat is tartalmazza. az értékes kötethez nemcsak a hivatalos szervezetek juthatnak hozzá, hanem azt bárki megvásárolhatja.

/mti/

bb. 3. miért volt szükség a német juhászkutya fokozott megadóztatására?

1 cs/gk/gy/ká

1961. május 9.

a múlt évben a pénzügyminiszter és a földművelésügyi miniszter együttes rendeletet adott ki, amely szerint a német juhászkutya /farkaskutya/ és korcsa után, amennyiben az törzskönyvezett, évi 100 forint, ha nem törzskönyvezett, évi 240 forint adót kell fizetni. a rendelet hatályba lépése óta felmerült panaszokkal, kérelmekkel kapcsolatban a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgatóságán az alábbi indoklást adták:

- az utóbbi években igen sok panasz, bejelentés érkezett az ország minden részéről a farkaskutyák és korcsaik ellen, elsősorban az ebtartási szabályok be nem tartása miatt. sok esetben póráz és szájkosár nélkül engedték az utcára ezeket az erős fizikumú, támadó természetű ebeket, amelyek többször haraptak meg és löktek fel gyermeket, felnőttest egyaránt, gyakran súlyos közlekedési balesetet okoztak. az ebtartók jelentős része csak hiányosan táplálta a nagytestű és nagyétkű farkaskutyákat, így ezek a kutyák és korcsaik a hasznos vadállományban, sőt a háziállatokban is gyakran súlyos károkat okoztak. a károk arányosan emelkedtek a farkaskutyák terjedésével. a tapasztalatok szerint rendszeresen pusztították a nyul-, a fogoly- és fácánállományt, az őzgidákat, de megdézsmáltak a baromfiudvarokat, juhpadályokat is. a házból, udvarból kiszökő és nagy területeket bejáró farkaskutyák és korcsaik a különféle állatbetegségek terjesztésével is jelentős károkat okoztak. egyes községekben a farkaskutyák számaránya ipaop százalékot tesz ki, ugyanakkor egyre fogy az emberben, állatban kárt nem okozó, de exportjelentőségük miatt és népgazdasági szempontból egyaránt hasznosnak mondható pulik, pumik, komondorok és kuvaszok száma, amelyek a ház- és nyájörzés tekintetében legalább annyit érnek, mint a farkaskutya és a korcsa.

/folyt. köv./

20,57

21,05

- 3 -

bb. 3. / miért volt szükség..... folyt./

a fenti okok miatt nem kívánatos, hogy a farkaskutya vagy a farkaskutya-korcok száma tovább növekedjék, s különösen ne a puli, a pumi, a komondor és a kuvasz rováására.

a panaszok orvoslásának legcélszerűbb módja a szakemberek véleménye szerint, ha a farkaskutyák és a farkaskutya-korcok adóját sokalló panaszosok mielőbb áttérnek a puli, a pumi, a komondor vagy kuvasz tartására. ezekben legalább annyi örömet, legalább olyan hűséges ház-, illetve nyájörzőt találnak.

/mti/

bb. 4. színházi esték csepelen, orosz irodalmi est - ismeretterjesztő előadások nyugdíjasoknak, a kíváncsiak klubja tagjainak

i di/hné/gy/sr

1961. május 9.

nagyot fejlődött az elmúlt néhány évben csepel kulturális élete, gazdagabb, érdekesebb lett a program, s alaposan megnőtt az érdeklődés a különféle rendezvények iránt. a munkásotthon 1958-ban és az előző években alig 50 000-en keresték fel, tavaly már 350 000-en, az idén ezt a csúcseredményt is szeretnék túlszárnyalni. ennek megfelelően a műsor összeállításánál meghallgatják a vendégek véleményét, a tervekészítésbe bevonják az otthon társadalmi vezetőségét is

a következő hetekre is gazdag választékról gondoskodtak. színházi esték, irodalmi műsorok várják az érdeklődőket. előadást tart a csepel vas- és fémművek szocialista kulturáért jelvényt kitüntetett együttese, s „házhoz megy”, a madách színház művészgárdája. legközelebb sós györgy a pák című színművét mutatják be a csepelieknek. egy alkalommal pedig a klasszikus orosz irodalom, krilov, puskin, lermontov, nyekraszov, csehov örökbecsű alkotásaiból rendeznek előadást. ezenkívül vidém zenés szórakoztató műsort is hirdetnek a plakátok.

a munkásotthonban immár hagyományos kiállítások sorozatában legközelebb a magyar néphadsereg képzőművészeti stúdiójának tagjai mutatják be képeiket. ezenkívül ifjúsági hangverseny és munkás-művész találkozó szerepel a programban. változatosnak ígérkezik az ismeretterjesztő előadások tematikája. a munkásotthon látogató nyugdíjasoknak délamerikai és afrikai művekből irodalmi műsort mutatnak be, előadást tartanak a világűr-kutatás eddigi eredményeiről, s ismertetik a hallgatókkal németország két arcát, a szocializmust építő német demokratikus köztársaságot, s az újjáéledő fasizmus hazáját; a német szövetségi köztársaságot.

/folyt. köv./

21,02

Nel 21.10

- 4 -

bb. 4. / színházi esték.... folyt./ gy

a kíváncsiak klubjának tagjai meghallgathatják majd kárpáti rudolf olimpiai bajnok délamerikai zenés utinaplóját, simon istván kossuth-díjas költő előadását és a rabindranath tagore-émlékműsort. megtudhatják, hogyan keletkeznek az álmoképek, stb. a színjátszók akadémiája sorozatban shakespeare-ről és az erzsébet-kori angol színházról tartanak előadást.

/mti/

bb. 5. kétmillió forint megtakarításra vállalkoztak a csepeli erőmű ifjúsági brigádjai

i tó/tr/gy/vg

1961 május 9.

a csepel vas- és fémművek gyáregységeinek ifjúsági brigádjai egész esztendőre kidolgozták munkavállalásaikat. az erőmű löwy sándor kisz szervezetében dolgozó ifjúsági brigádok arra vállalkoztak, hogy a tavaly elért 1.8 millió forint helyett az idén kétmillió forint értékű anyagot takarítsanak meg. tavaly hét, az idén pedig tizennégy brigád vesz részt a versenyben. importált, valamint hazai anyagok ésszerűbb felhasználásával félmillió forintot akarnak megtakarítani. a 20 órás társadalmi munka felhasználásával 300 ezer, a szakma ifju szakértője mozgalomban elvégzett kutatások és kísérletezések eredményeivel 200 ezer forintot, hulladék vas- és fémgyűjtéssel pedig 800 ezer forintot takarítanak meg.

az erőmű kisz szervezete védnökséget vállalt több üzemi építkezés és korszerűsítési munka felett.

/mti/

bb. 6. országsszerte megkezdték a dohány palántázását - felhívás a dohányperonoszpóra-veszély elhárítására

i cs/j/gy/ká

1961. május 9.

az élelmezésügyi minisztérium dohányipari igazgatóságára érkezett jelentések szerint az ország valamennyi jelentős dohánytermesztő vidékén megkezdték a dohánypalánták kiültetését. a tervezett termőterületnek 3-4 százalékán máris elültették a jólfejllett, egészséges palántákat.

/folyt. köv./

21,12

Nel 21.20

- 5 -

bb. 6. / országszerte megkezdték... folyt./ gy

ebben a munkában jó segítséget nyújtanak a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyár által most már sorozatban gyártott tp-4 típusu palántázógépek, amelyek - amellet, hogy meggyorsítják az ültetést - minőségileg is kifogástalan munkát végeznek. a múlt években szerzett üzemi tapasztalatok azt mutatják, hogy a géppel kiültetett dohánypalánták 97-99 százaléka ered meg.

a legutóbb beköszöntött langyos-csapadékos időjárás rendkívül kedvez a dohányperonoszpóra kifejlődésének és elterjedésének. a minisztérium dohánytermesztési szakemberei éppen ezért már most fokozott figyelemre és a megelőző védekezési rendszabályok pontos megtartására hívják fel a termelők figyelmét. a múlt évben már nálunk is több vidéken előfordult, és helyenként károkat okozott a dohányperonoszpóra vagy másnéven képenész. az idén még nem jelezték sehonnán, de algériában, sziciliában és olaszország számos vidékén már felütötte fejét ez a veszedelmes gombabetegség. valószínűnek látszik, hogy a fertőzés - a szél közvetítésével - gyorsan továbbterjed, ezért fokozott készenlétre, a védekezés jó megszervezésére van szükség hazánkban is. már a palántanevelő ágyásokban meg kell kezdeni a megelőző védekezést. az olaszországból importált zineb nevű permetezőszer kellő mennyiségben rendelkezésre áll, s - a tapasztalatok szerint - kielégítő védelmet nyújt. a szakemberek ajánlják, hogy a palántaágyásokat és az ültetvényeket permetezzék rendszeresen a termelők négy ezrelékes higitású zineb oldattal.

a dohánytáblák védelméről agrotechnikai módszerekkel is gondoskodni kell. a termőterület kijelölésénél kerüljék a mélyfekvésű területeket és a teknős táblákat. a palánták sor- és növénytávolságát - amennyire a gazdaságosság engedi - növeljék, hogy a növényállományt jobban járja a levegő. ugyanilyen okból a sorokat a fő széliránnyal párhuzamosan ültessék. fontos növényvédelmi rendszabály, hogy mind a palántaágyakból, mind pedig a táblákról lekerülő növénymaradványokat azonnal megsemmisítsék: legalább 25 centiméter mélyen leszántásák, aláássák, vagy elégessék.

/mtl/

21,25 *21.30*

- 6 -

bb 7. vöröskeresztos minta-alapszervezet 31 budapesti üzemben
1 hi/sze vm sr 1961.május 9.

a magyar vöröskereszt üzemi szervezetei résztvesznek az üzemegezésügyi körülmények javításában, s helyes egészségügyi szemléletre nevelik a dolgozókat. e fontos társadalmi tevékenység színvonalának emelésére a nagyobb üzemekben verseny indult, amelynek eredményeképpen 31 üzem vöröskeresztesei nyerték el a „minta-alapszervezet,, címet.

a legjobbak közé tartozik a budapesti villamosgép-és kábelgyár vöröskereszt-szervezete is, amely hatszáz aktivistájának lelkes munkájával érdemelte ki a megtisztelő címet. az üzemben 11 egészségügyi állomást hoztak létre, így a múlt évben az üzemi balesetek, könnyebb sérülések nagyobb részét ezeken a helyeken látták el. az egészségügyi állomások azonban nem csupán az első segélynyújtás színhelyei, hanem az egészségügyi felvilágosítás, a tisztasági propagandáé és a véradó toborzásé is. az aktivisták ügyelnek a rendre és tisztaságra, hogy a gépek körül heverő ládák, eldobált anyagok, hulladékok balesetet vagy fertőzést ne okozzanak; figyelik a munkásvédelmi berendezéseket, az étkezde, a mosdóhelyek tisztaságát. fontos feladatuk a szűrővizsgálatokra való toborzás is. évente egyszer az üzem minden dolgozója trachoma-szűrésre kerül, továbbá a veszélyeztetett munkahelyeken évente kétszer szilikózis, négyszer pedig ólommérgezés megelőzésére tartanak szűrővizsgálatot.

az egyesült izzó vöröskereszt-szervezete eddig körülbelül 900 dolgozót képezett ki elsősegélynyújtásra. ez nemcsak egészségvédelmi szempontból jelentős, hanem kimutatható gazdasági eredményei is vannak. a múlt év második felében például hatezer munkaórakiesést kerültek el azzal, hogy a munka közben **Könnyebben** megsérült dolgozók a vöröskereszt-aktivisták a helyszínen, percek alatt elsősegélyt nyújtottak./mtl/

bb 8. a kisz fiatalok védnöksége alatt hónapokkal a határidő előtt épült fel négy ház a józsef attila lakótelepen - ifjusági építkezést kezdtek a vágóhid utcában

1 sb/tr vm vg

1961.május 9.

a 44-es építőipari vállalat kisz fiataljai tavaly védnökséget vállaltak a józsef attila lakótelepen négy 24 lakásos kohóhabsalak nagyblokkból készült ház építésén.

/folyt. köv./

SE

9.15. 955

- 7 -

bb 34. koszoruzás csehszlovákia nemzeti ünnepe alkalmából

t vt/gk-lm

1961. május 9.

a csehszlovák szocialista köztársaság nemzeti ünnepe, az ország felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából kedden délelőtt koszoruzási ünnepség volt a szabadság téri szovjet hősi emlékműnél. frantisek písek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete, a követség munkatársai, valamint a budapesti csehszlovák kolónia tagjainak gyermekei helyezték el a kegyelet virágait az emlékmű talapzatán.

a koszoruzási ünnepségen résztvett dr. pesta lászló, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, továbbá a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium több vezető munkatársa. v.i. usztyinov nagykövettel az ólen jelen voltak a szovjetunió budapesti nagykövetségének képviselői./mti/

- 10 -

bb 10. meghamisította a postai szállítási szelvényeket - egy évi börtönre ítélték

1 bc/hné vm sr

1961.május 9.

kovács sándor, mint a közületi ruhakereskedelmi vállalat raktárosa, vállalati megbízás folytán ellátmánnyal rendelkezett, hogy a postán visszaszállított göngyölegek kézbesítési díját az átvételkor kiegyenlíthesse. az ellátmány-összeggel és a szállítási szelvényekkel rendszeres időközökben elszámolt. egy ideig rendesen eleget tett a megbízatásnak, de azután a saját céljaira rendszeresen elvett az ellátmányból, s a hiány „pótlására, meghamisította a szelvényeket. mintegy 16.000 forintot vett így fel jogtalanul, ebből 2000 forintot az eljárás során megfizetett.

kovács sándort munkahelyéről fegyelmi uton elbocsátották, a központi kerületi bíróság pedig egy évi börtönre ítélte, s kötelezte a még meg nem térült kárösszeg megfizetésére./mti/

bb 17. tizennégy négyszemélyes turistalok nyílik a héten a sztálinvárosi dunaparton

vid te vm ki

1961.május 9.

a sztálinvárosi vidám park dunaparti akácosában tizennégy színes turistalokot állítottak fel, amelyeket kényelmesen berendeztek. a négyszemélyes faházak mellett külön tussoló-mosdóhelyiségeket létesítettek. a turistaházakat kezelő vállalat lengyel faházait a héten adják át rendeltetésüknek. a házak melletti kertvendéglőben gondoskodnak a turisták étkeztetéséről./mti/

bb 19. nagyszabásu találkozóra készülnek a komárom megyei fiatalok

vid fm/ke vm fm

1961.május 9.

május 28-án tatabányán nagyszabásu uttörő és ifjúsági napot rendeznek a komárom megyei fiatalok. az öntevékeny művészeti együttesek akkor tartják a megyei bemutatót. ezenkívül nagygyűlés, ifjúsági vásár, majálisok, és sportesemények szerepelnek a programban. különféle réteg-és szakmai találkozókat is terveznek. így például közösen beszélnek meg munkamódszereiket a tatabányai, a dorogi és az oroszlanói bányászfiatalok./mti/

10.25. 10⁴⁰

- 11 -

52

bb 14. az idén is megszervezik a bányász és villamosenergiaipari technikum tanulóknak külföldi termelési gyakorlatát

i szf/hné vm vg

1961. május 9.

a nehézipari minisztérium tavaly megszervezte a bányász és villamosenergiaipari technikum tanulóknak külföldi nyári termelési gyakorlatát, cserealapon. német és csehszlovák technikum hallgatók jöttek hozzánk, a magyar fiúk pedig német és csehszlovák üzemekben gyakorlatoztak. az akciót az idén kiszélesítik. megállapodtak hogy júliusban az ndk-beli zittau villamosenergiaipari technikumának 25 tanulója és öt tanára jön magyarországi gyakorlatra az elektromos művekhez, illetve a kelenföldi erőműbe, az üteg utcai technikum növendékei pedig zittauba mennek néhány tanárukkal együtt. a csehszlovákiai plzenből 40 villamosenergiaipari technikum tanuló érkezik miskolcra, hogy a borsodi hőerőműben, illetve az északmagyarországi áramszolgáltató vállalatnál töltsön néhány hetet. ugyanakkor a miskolciak plzenbe utaznak a skoda művekhez. a pécsi, az esztergomi és a miskolci bányászati technikum tanulóknak júliusban, augusztusban, az ndk-beli zwickauban, illetve senftenbergben gyakorlatoznak 25-25-ös csoportokban, az ottaniak pedig magyar bányászati üzemekben töltik nyári tanulmányi idejüket./mt1/

bb 15. baromfinevelésre alakítják át a használaton kívüli épületeket fejér megyében

vid ká/j vm cz

1961. május 9.

fejér megyében a termelészövetkezetek és az állami gazdaságok ötletes módon különböző használaton kívüli épületeket alakítanak át csibenevelők, keltetőállomások céljára. a vértessacsi vörös csillag tsz egyik régi majorját alakította át baromfitelepnek, a székesfehérvári szabad élet egy régi autóműhely épületében 10.000 férőhelyes baromfikombinátot rendez be, dégen a volt szeszgyárat alakítják át csibekeltetőnek, polgárdon a vörös csillag tsz alsósomlyói majorjában helyezi el a nagyüzemi baromfitelepnyészetet./mt1/

10.25. 10⁵⁵

- 12 -

Se

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai 3. belpolitikai kiadáson levő bb 3. számú hír /miért volt szükség.../ hírünk második bekezdésének alulról számított 6. sorában a szöveg helyesen:

... 80-90 százalékot...

bb 33. élő domborművek, tarka színekben csillogó „festmények”, a mikroszkópban az egysejtűekről - előadásorozat a legújabb mikroszkópos vizsgálati módszerekről

i tz/gg szb vg

1961. május 9.

kedden reggel a magyar optikai művek klubházában megkezdődött az optikai és kinotechnikai tudományos egyesület első ötnapos előadásorozata, amelyen orvosok és kutatók előttra legkiválóbb szakemberek ismertetik a mikroszkóptechnika legújabb módszereit. ebből az alkalomból a magyar távirati iroda munkatársának kérdésére az egyesület elnökségének tagjai a következőket mondták el a legérdekesebb új mikroszkópos vizsgálati módszerekről.

az utóbbi idők fejlődése a teljesen átlátszó élő szervezetek vizsgálata terén a legnagyobb. sokáig ugyanis a minden részletükben teljesen átlátszó szervezetek egyes alkatelemeit csak a preparátum megfestése után lehetett mikroszkóppal megkülönböztetni, mert a festék az egyes szerkezeti elemeket anyagi összetételük szerint különböző mértékben teszi kevésbé átlátszókká. a festék azonban megöli az egysejtű élőlényeket, ez a módszer tehát kizárta fejlődésük, szaporodásuk, általában életjelenségeik vizsgálatát.

ma azonban már számos módszer között válogathat a kutató, ha teljesen átlátszó apró lényeket akar élő állapotban - tehát festés nélkül - megvizsgálni. megállapították például, hogy ha az ilyen élőlényeket a mikroszkópban bizonyos ferde szögben éri a fénysugár, sűrűbb anyagu szerveik vastagabbaknak, a ritkábbak vékonyabbaknak látszanak a képen. ha pedig a ferde megvilágítást a világhírű magyar találmány, a 3 d kondenzor segítségével bocsátják rájuk, a kutató előtt valóságos dombormű bontakozik ki, de élő, mozgó, lüktető dombormű. ezzel a módszerrel sikerült megjeleníteni a mikroszkópon át például a gyilkos ráksejtek különleges alakját, szerkezetét és működését. /folyt.köv./

10.33. 10⁵⁰

- 13 -

Se

bb 33. /élő domborművek, tarka színekben... folyt./- szb

az utóbbi időkben megfelelő lencserendszerrel sikerült elérni, hogy az optikailag sűrűbb anyagu részeken lassabban, a ritkébbakon gyorsabban keresztülhatoló fény az előbbieket sötétebbeknek, az utóbbiakat pedig világosabbaknak mutassa. ezt az ugynevezett fáziskontraszt eljárást tovább tökéletesítette az interferencia mikroszkópia, amely ugyanezen a módon még kisebb sűrűség-különbségeket is észrevesz.

• értékes segítséget nyújtanak a mikroszkópos vizsgálatokhoz a láthatatlan ultraibolya sugarak. hatásukra ugyanis egyes részecskék saját tulajdonságaiknál fogva, mások megfelelő előkészítés után világítani kezdenek: másodlagos fényforrásokká válnak. az anyaguk közti különbségek az általuk kibocsátott látható fény különböző erősségében és változatos színekben jelentkeznek. ennek az ugynevezett lumineszcencia mikroszkópiának a révén csodálatos színekben pompázó képeken tárul a kutató szeme elé az apró egysejtűek, a baktériumok, stb. óriási birodalmának milliárdnyi önálló egyede.

a mikroszkópos vizsgálatokhoz ma már az említetteken kívül is számos módszer áll rendelkezésre, s az előadásorozat célja éppen annak elősegítése, hogy a mikroszkóppal dolgozó kutatók és orvosok a legbonyolultabb esetekben is megtalálják a legcélturvezetőbb vizsgálati módszereket. /mti/

bb 16. bábműsorok, népek meséi, irodalmi gyermekműsor, kérdezz-felelek - kilenc összeállítás, mintegy ötven szereplő - elkészültek a nyári szabadtéri színpadok gyermekműsoraival

i v/tm szb sr

1961. május 9.

májusban sorra nyitják kapuikat a főváros szabadtéri színpadai. az idei nyári programokért, műsorokért az országos rendezőirodát tették felelőssé: az ott dolgozó munkatársak nagy gondban vannak, 12 szabadtéri színpad nyári műsoráról kell gondoskodniuk. a különböző népművelési, ismeretterjesztő előadások, esztendőműsorok, változatos, gazdag programját a napokban állítják össze, s így itt még sok a kérdőjel. elkészültek viszont a nyári szabadtéri színpadok gyermekműsoraival. az idén az országos rendezőiroda különös gondot fordít arra, hogy a nyári hónapokban a legifjabb nézők is megfelelő nevelő, szórakoztató, színvonalas élményekben részesüljenek.
/folyt. köv./

Se

10.33. 1055

- 14 -

bb 16. /bábműsorok, népek meséi... folyt./- szb

a szabadtéri színpadokon vasárnap délelőttönként és kora délután rendszeresen tartanak majd gyerekelőadásokat, az őri kilenc nagyobb, önálló gyermekműsort állított össze, mintegy 50 neves fővárosi művész szerepeltetésével. a változatos, érdekes gyermekműsorok minden bizonnyal sok-sok örömet szereznek majd az ifjú nézőknek.

nagyon érdekes kérdezz-felelek műsort szerkesztettek pályások a fedélzetre címmel, - két játékvezetővel, kitűnő zenebohócokkal, bűvessel és bábműsorral tarkítva.

a népmesék kedvelői a csodafurulya című színes, irodalmilag értékes műsort tekinthetik meg, amelyet hárs lászló alkalmazott színpadra. az összeállítás szereplői nagy istván, peites ferenc, velencei istván, tóth éva, németh gabri, győző lászló és lengyel andrás.

az egyetemi színpadon nagy sikerrel - több mint százötvenszer - játszott tarka lepke, kis mese című gyermekműsort új vers és meseanyaggal gazdagították. a műsor - amelyben a gyerekeket versekre és dalokra is tanítják - „főszereplői”, egy élő őzike és egy mackó. közreműködik surányi ibolya, schwott lajos, jancsó adrienne, fábray éva és huszár bácsi, az állatokért főápolója.

szállt a madár ágról ágra címmel irodalmi gyermekműsort állítottak össze. a műsor különböző korokból versben, énekben, táncban, zenében ad izelítőt - egészen a felszabadulásig. közreműködik két mesélő, énekes, pengetőzenekar, négy tancos és neves színészek.

a petőfi színházból ismert miki mackó, amelyet karinthy ferenc dolgozott át mitne írása nyomán, szintén nagy sikerre számíthat majd a szabadtéri színpadokon. az előadás főszereplői szabó gyula, horváth teri, hacser józsa, besztterczel pál és simon zsuzsa.

csiribiri címmel - surányi ibolya, jancsó adrienne, rodol-fó, schwott lajos és fábray éva közreműködésével - népek meséiből, dalaiból és táncaliból állítottak össze műsort. az előadásban tolsztoj, majakovszkij, andersen, grimm és mások írásai szórakoztatják majd a gyerekeket.

/folyt. köv./

Se

10.40. 99 10

- 15 -

bb 33. /élő domborművek, tarka színekben... folyt./- szb

az utóbbi időkben megfelelő lencserendszerrel sikerült elérni, hogy az optikailag sűrűbb anyagu részeken lassabban, a ritkébbakon gyorsabban keresztülhatoló fény az előbbieket sötétebbeknek, az utóbbiakat pedig világosabbaknak mutassa. ezt az ugynevezett fáziskontraszt eljárást tovább tökéletesítette az interferencia mikroszkópia, amely ugyanezen a módon még kisebb sűrűség-különbségeket is észrevesz.

• értékes segítséget nyújtanak a mikroszkópos vizsgálatokhoz a láthatatlan ultraibolya sugarak. hatásukra ugyanis egyes részecskék saját tulajdonságaiknál fogva, mások megfelelő előkészítés után világítani kezdenek: másodlagos fényforrásokká válnak, az anyaguk közti különbségek az általuk kibocsátott látható fény különböző erősségében és változatos színekben jelentkeznek. ennek az ugynevezett lumineszcencia mikroszkópiának a révén csodálatos színekben pompázó képeken tárul a kutató szemé elé az apró egysejtűek, a baktériumok, stb. óriási birodalmának milliárdnyi önálló egyede.

a mikroszkópos vizsgálatokhoz ma már az említetteken kívül is számos módszer áll rendelkezésre, s az előadásorozat célja éppen annak elősegítése, hogy a mikroszkóppal dolgozó kutatók és orvosok a legbonyolultabb esetekben is megtalálják a legcélravezetőbb vizsgálati módszereket. /mti/

..

bb 16. bábműsorok, népek meséi, irodalmi gyermekműsor, kérdezz-felelek - kilenc összeállítás, mintegy ötven szereplő - elkészültek a nyári szabadtéri színpadok gyermekműsorai

i v/tm szb sr

1961. május 9.

májusban sorra nyitják kapukat a fővárosi szabadtéri színpadai: az idei nyári programokért, műsorokért az országos rendezőirodát tették felelőssé: az ott dolgozó munkatársak nagy gondban vannak, 12 szabadtéri színpad nyári műsoráról kell gondoskodniuk, a különböző népművelési, ismeretterjesztő előadások, esztrád-műsorok, változatos, gazdag programját a napokban állítják össze, s így itt még sok a kérdőjel. elkészültek viszont a nyári szabadtéri színpadok gyermekműsorainak összeállításával. az idén az országos rendezőiroda különös gondot fordít arra, hogy a nyári hónapokban a legifjabb nézők is megfelelő nevelő, szórakoztató, színvonalas élményekben részesüljenek. /folyt. köv./

Se

10.33. 1055

- 14 -

bb 16. /bábműsorok, népek meséi,... folyt./- szb

a szabadtéri színpadokon vasárnap délelőttönként és koradélután rendszeresen tartanak majd gyermekelőadásokat. az őri kilenc nagyobb, önálló gyermekműsort állított össze, mintegy 50 neves fővárosi művész szerepeltetésével. a változatos, érdekes gyermekműsorok minden bizonnyal sok-sok örömet szereznek majd az ifjú nézőknek.

nagyon érdekes kérdezz-felelek műsort szerkesztettek pajtások a fedélzetre címmel, - két játékvezetővel, kitűnő zenebohócokkal, bűvésszel és bábműsorral tarkítva.

a népmesék kedvelői a csodafurulya című színes, irodalmilag értékes műsori tekinthetik meg, amelyet hárs lászló alkalmazott színpadra. az összeállítás szereplői nagy istván, pethes ferenc, velencei istván, tóth éva, németh gabri, győző lászló és lengyel andrás.

az egyetemi színpadon nagy sikerrel - több mint százötvenszer - játszott tarka lepke, kis mese című gyermekműsört új vers és meseanyaggal gazdagították. a műsor - amelyben a gyerekeket versekre és dalokra is tanítják - „főszereplői„ egy élő őzike és egy mackó. közreműködik surányi ibolya, schwott lajos, jancsó adrienne, fábrý éva és huszár bácsi, az állatkert főápolója.

száll a madár ágról ágra címmel irodalmi gyermekműsort állítottak össze. a műsor különböző korokból versben, énekben, táncban, zenében ad izelítőt - egészen a fetszabadulásig. közreműködik két mesélő, énekes, pengetőzenekar, négy tancos és neves színészek.

a petőfi színházból ismert miki mackó, amelyet karinthy ferenc dolgozott át milne írása nyomán, szintén nagy sikerre számíthat majd a szabadtéri színpadokon. az előadás főszereplői szabó gyula, horváth teri, hacsar józsa, besztenczel pál és simon zszsa.

csiribiri címmel - surányi ibolya, jancsó adrienne, rodolfó, schwott lajos és fábrý éva közreműködésével - népek meséiből, dalaiból és táncából állítottak össze műsört. az előadásban tolsztoj, majakovszkij, andersen, grimm és mások írásai szórakoztatják majd a gyerekeket.

/folyt. köv./

Se

10.40. 99 10

- 15 -

bb 16. /bábműsorok, népek meséi,... 2. folyt./- szb

az uránia filmszínházban jelenleg is állandóan műsoron levő, közismert csodacirkusz című gyermeksztrád részvevői: alfonso, bilicsi tivadar, keleti lászló, pethes ferenc, latabár árpád, rodolfo és még sokan mások. ez az előadás is bizonyára sok örömet okoz majd az apróságoknak. ugyancsak érdekesnek ígérkezik a három jóbarát és az állatövoda című bábműsor is, amelyben az állami bábszínház művészei szerepelnek. /mti/

bb 26. ózdi martinások segítsége a váci híradástechnikai gyárnak

vid te szb ki

1961. május 9.

a híradástechnikai iparban a porvasmagok készítéséhez szükséges nagyon tiszta, ugynevezett armco vasat eddig elektrokemencékben gyártották és a váci híradástechnikai gyár részére a borsodnádasdi lemezgyár ivfényes kemencéjében állították elő. innen az öntecseket ózdra szállították, ahol a kohászati üzemekben megfelelő kis szeletekre darabolták, illetve fűrészelték és így továbbították a rendelőhöz. az anyagellátásnak ez a módja hosszadalmasnak bizonyult, s gyakran okozott nehézséget a feldolgozóüzem munkájának folyamatosságában.

a váci gyár vezetőinek kérésére az ózdi martin-üzem dolgozói vállalkoztak a fontos kérdés megoldására. a martin-kenecében próbaképpen legyártották a kívánt tisztaságú anyagot, s azt a hengerműben - a korábbi szeletelés helyett - megfelelő vékonyságúra hengerelték. a mintaszállítmány a kipróbálás során a célnak jól megfelelt. így a váciak az idei második negyedévre már ózdon rendelték meg ezt a vasat. az ózdi martinások azonban nemcsak ezt a mennyiséget, hanem a váci gyár egész évi szükségletét legyártották. ezzel a korábbi anyagellátási nehézségeket az új gyártási technológiával megoldották. /mti/

10.45. *11²⁰*

- 16 -

Se

bb 18. citerazenekarok a régi pásztornóták őrzői

vid fm/ke vm fm

1961. május 9.

a hajduböszörményi vörös csillag tsz hat fiatalja lekasztotta a falról nagyapái kedvenc hangszerét, a citerát, s zenekart alakított a csoport hajdu-bihar megye hatodik termelészövetkezeti citeraegyüttese. a citeraegyüttesek tagjai megismertetik a fiatalokkal a régi magyar nótákat, a híres hortobágyi pásztorok dalait. a hajdusági citerazenekarok közül a legnagyobb sikere a kilenctagu püspökladányi együttesnek van. vezetőjük boruzs andrás, a hosszuháti állami gazdaság főjuhásza. /mti/

bb 9. 87 szolnok megyei termelészövetkezetnek nyújtanak segítséget a zuglói üzemek

vid k á/j vm

1961. május 9.

budapest tizennegyedik kerületének üzemel 87 szolnok megyei termelészövetkezettel kötöttek patronálási szerződést. a munkások, értelmiségiek politikailag és gazdaságilag egyaránt értékes támogatást nyújtanak a fejlődő mezőgazdasági nagyüzemeknek. a danuvia szerszámgépgyár dolgozói a tiszaszentimrei aranykálász tsz-szel újították meg szerződésüket, s elsősorban abban segítenek, hogy a közös gazdaság felszámolja múlt évi mérleghiányát. a munkások megismertetik az üzemükben működő szocialista munkabrigádok módszereit, hogy így a szövetkezetben is kibontakozzon a brigádmozgalojm. a budapesti híradástechnikai gépek gyárának patronáló csoportja a cibakházi vörös csillag tsz felett vállalt védnökséget, s többek között rendbehozta az üvegházi kertészet fűtőtestjeit, kiegészítették a műhely szerszámkészletét. az állategészségügyi intézet dolgozói szolnok megye állatorvosai részére tartanak előadásokat, s bekapcsolódik a patronálásba a kerületi népfront bizottság is. műszaki aktívái részt vesznek kisujszállítás öntözési tervének kidolgozásában. a földtani intézet talajtérképet készít a kijelölt körzetekben. /mti/

10.45. *11²⁰*

- 17 -

Se

bb 21. négy hónap alatt csaknem háromezer külföldi látogató debrecenben

vid te vm ki

1961.május 9.

debrecen várossá nyilvánításának hatszázadik évfordulójának esztendejében növekszik a város idegenforgalma. az év első négy hónapjában hatezer turista kereste fel debrecent. érdekes, hogy majdnem egyforma számadatot tükröz a külföldi és a hazai turisták száma. a csaknem háromezer külföldi látogató zöme a szovjetunióból érkezett, de német, francia, lengyel és amerikai csoport is járt már ebben az évben debrecenben. a hazai turisták közül elsősorban iskolások keresik fel a nagymultu alföldi várost. a nyári hónapokban népesebb román turistacsoportok fogadására készülnek. másfelézer román látogató érkezik csoportokban, ezenkívül szinte minden napra egy-két hazai turistacsoport érkezését várják./mti/

bb 22. 22 mezőgazdasági bemutatóüzemet jelöltek ki szolnok megyében

vid ká/j vm cz

1961.május 9.

a nagyüzemi termelési technikai módszerek elterjesztésére, népszerűsítésére szolnok megyében is megkezdődött a mezőgazdasági bemutató üzemek kijelölése. a gazdag szakmai és szervezeti tapasztalatokkal rendelkező állami gazdaságok és termelőszövetkezetek közül 22 üzemet jelöltek meg, amelyek mindegyike 10-15 környező termelőszövetkezetnek ad támogatást az ésszerű gazdálkodáshoz. a turkevei vörös csillag tsz-ben elsősorban az állattenyésztési módszereket tanulmányozzák a környező szövetkezetek szakemberei, a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet kisujszállási telepén az öntözési eljárásokkal ismerkednek meg, a középtisza-vidéki állami gazdaságban többek között a korszerű rizstermesztésről és a komplex gépesítésről tájékoztatják a patronált közös gazdaságok tagjait. a bemutató üzemek vezetői, mezőgazdasági és állattenyésztési rendszeresen látogatják majd a körzetükbe tartozó termelőszövetkezeteket és a helyszínen adnak gyakorlati tanácsokat./mti/

10.50. 11²⁰

- 18 -

Sc

bb 24. rippl-rónai napok a művész születésének századik évfordulója tiszteletére kaposvárott

vid fm/ke vm fm

1961.május 9.

május 24-én lesz rippl-rónai józsef születésének századik évfordulója. szülővárosa kaposvár állami és társadalmi szervei május 23-1 kezdettel rippl-rónai napokat rendeznek. az 503.sz. helyiipari iskolát s a város egyik terét róla nevezik el, s koszorúzási ünnepség lesz a keleti temetőben, valamint a rippl-rónai szobornál. a város melletti róma-hegyen levő egykori villáján emléktáblát helyez el a városi tanács. május 24-én ünnepséget rendeznek a városi tanács dísztermében. 25-én dr. László Gyula egyetemi tanár vetített képi előadáson ismerteti a művész életét, pályafutását.

az ünnepséghez kapcsolódik majd az ősszel megrendezendő rippl-rónai kiállítás és díjalapítás. a legjelentősebb műveket kiállító művészeknek ítélik majd oda a megyei tanács bronz-plakettjét és a vele járó háromezer forintos díjat./mti/

bb 25. tizenkétezer négyzetméteres üzemcsarnok épül a szegedi kábelgyárban

vid te vm ki

1961.május 9.

a folyamatosan épülő szegedi kábelgyárban megkezdődött az eddigi legnagyobb szabású építkezés. több ütemben, mintegy tizenkétezer négyzetméteres üzemcsarnokot emelnek a meglévő épületek szomszédságában. először egy 110 méter hosszú és harminchat méter széles csarnok épül fel, jövőre már ott helyezik el a szigetelt vezetőket gyártó, - valamint vizsgáló és egyéb berendezéseket.

ezek a gépek - közöttük a napokban nyugat-németországból érkezett két modern gép - most ideiglenesen berendezett üzemszobákban működnek, s azokkal negyedévenként több mint tízezer kilométer huzalt szigetelnek. a csupasz vezetékek egyelőre a budapesti vállalatból érkeznek, azonban az év végéig a szegedi üzemben is berendeznek korszerű huzóművet, ahol a megfelelő keresztmetszetű vezetőket előállítják./mti/

10.58. 11³⁰

- 19 -

Sc

bb 20. új mesterséges tó létesítését tervezik a bükk hegységben
vid te-lm ki 1961. május 9.

a fejlődő miskolci ipartelepek és az épülő új városrészek naponta mintegy 35.000 köbméter ipari- és ivóvizet használnak fel. a következő évek fejlesztési tervei és különösen a 15 éves lakásépítési program végrehajtása azonban ennél sokkal több, csaknem kétszeres mennyiségű vizet igényel. a miskolci vízművek és a mész miskolci intézőbizottsága közös javaslatára most átfogó távlati tanulmányterv készült a fejlődő ipari város vízellátásának megoldására.

a terv szerint a bükk hegységben eredő színva forrás foglалásával naponta mintegy hatezer köbméter vizet nyerhetnek. ebből kétezer köbmétert lillafüred, valamint a kilián gimnáziumnál épülő új, 2.400 lakásos városrész ivóvízellátására használnak fel. a később megépítendő kilenc kilométeres csővezeték a fennmaradó négyezer köbméter vizet a vasgyári víztároló medencékbe vezetik.

a terv szerint a bükk hegység egyik völgyében - párhuzamosan a hátori tóval - völgyzáró gát építésével új mesterséges tavat alakítanak ki. ebben gyűjtik össze a forrásvölgyi patakok vizét és a gát mellett épített tisztítón átengedve, újabb, napi huszezer köbméter vizet tudnak a lakosság és az ipari fogyasztók rendelkezésére bocsátani. a forrásvölgyi új, mesterséges tavat alagúttal kötik össze a hátori tóval. a két völgyet elválasztó hegy alatt húzódó 300 méteres alaguton esőzések, áradások idején a szükségletnek megfelelően tudják az egyik tóból a másikba átengedni a vizet.

a forrásvölgyi mesterséges tó vizének elvezetésére újabb csőhálózatot is lefektetnek.

az új vízrendszer építését úgy ütemezik, hogy az a 15 éves lakásépítési terv befejezésére elkészüljön. a tanulmányterv alapján az új vízrendszer költsége mintegy 210 millió forint.

a kivitelezés első üteme, a színva forrás foglалásával és a kétezer köbméter víz elvezetésére szükséges berendezések építésével megkezdődött, és a tervek szerint 1963 végére, mintegy 12 millió forintos költséggel elkészül. 1965-re készül el a kilenc kilométeres csővezeték a vasgyári víztárolókig 23 millió forintos beruházással, míg a gátépítés és a gát körüli létesítmények építése a következő öt éves tervekben valósul meg./mti/

10.10. 4130

- 20 -

Se

bb 23. ezer tag a mohácsi horgász-szakkörben - 225 szakkör baranya művelődési házaiban

vid fm/ke szb fm 1961. május 9.

baranya művelődési házaiban 225 szakkör működik, . közöttük a mezőgazdasági szakkörök száma a legnagyobb, majd sorrendben a fotó, a műszaki-technikai, a motoros, a nonismereti, a képzőművészeti, az irodalmi, a rádiós szakkörök következnek. sásdon, sellyén a népi hagyományokat ápoló szőnyegszövő, siklóson munkásmozgalmi szakkör tevékenykedik, komlón és sellyén könyvkötő szakkörök kezdték meg működésüket. tekintettel a könyvkötés iránti nagy érdeklődésre, a megyei tanács tanfolyamot indít, hogy újabb husz könyvkötő szakkört szervezhessenek.

mohácson, a bartók béla művelődési házban tevékenykedik ezres taglétszámmal baranya egyetlen horgász szakköre. tagjai hetenként rendszeresen összejönnek. a vezetőség az idény kezdése előtt „horgász iskolát”, rendezett. a szakfilmek vetítésével kíséri előadásokon természet tudományt, földrajzi, biológiai, állat- és növénytanit. meretekre tanították a tagságot. klubösszejöveteleken az idősebbek horgászkalandjaikról mesélnek az „ujoncoknak”, bevezetik őket a könyvekből nehezen megtanulható fogásokra, így például a „kuttyogó”, csalogató hangjának használatára. ezenkívül számos szakkönyv, horgász-szaktlap között válogathatnak a kör tagok. /mti/

bb 29. napközi otthonos óvodát, bölcsődét építenek jánkmajtison

vid fm/ke szb fm 1961. május 9.

egy évvel ezelőtt jánkmajtis dolgozó parasztsága is a szövetkezeti utra lépett. elhatározták, hogy két évig a rendelkezésre álló anyagi eszközöket állandó napközi otthonos óvoda és bölcsőde építésére fordítják. az építkezést már a múlt évben megkezdték, s az idén tovább folytatják. majdnem háromnegyed millió forintot költenek rá. a napközis otthonban 50, a bölcsődében 30 gyermeket gondoznak és étkeztetnek egész évben. a bölcsődét május közepén átadják rendeltetésének. még az idén megnyitják a napközis óvoda is. /mti/

Se

11.15. 4150

- 21. -

bb 27. megkezdtek a zalaszentmihályi lápi mészkitermelését

vid ká/j-lm

1961. május 9.

a zalaszentmihályi tőzegtelenen május első napjaiban ismét megkezdött a munka. a termelést teljes egészében gépesítették: 25 különféle gép emeli ki és szállítja a tőzeget, amiből ebben az évben, száraz állapotban, 50.000 tonnát termelnek ki. a tőzeg zömét a szomszédos nagykapornakon műszen keverésre használják fel.

a pölöskei és a zalaszentmihályi völgyben, ahol a tőzeg jelentős mennyiségű talajjavításra kiválóan alkalmas lápi meszet takar, megkezdtek ennek a fontos talajjavító anyagnak ki-termelését is. a mintegy három méter vastag mészszip-réteget gépekkel emelik ki. a talajjavító vállalat ebben az évben 10.000 tonna lápi meszet szállít a termelészövetkezetekbe. a tőzeg és a mészszip között elhelyezkedő lápi földből, ami ugyan-csak alkalmas talajjavításra, hozzávetőleg 15.000-20.000 tonnát szállítanak a gazdaságokba./mti/

--

bb 28. hétszáz somogy megyei fiatal vesz részt a balaton melletti nyári építőtáborokban

vid fm/ke-lm fm

1961. május 9.

somogy megyében az idén nyáron a megyei kisz bizottság szervezésében két ifjúsági építőtáborot létesítenek, melyen 700 - főként középiskolai - tanuló vesz részt.

320 leány balatonujhelyen az állami gazdaságnak segít a gyümölcszedésben, a fiuk pedig a balatonlellei lápos, mocsaras terület lecsapolását vállalták.

a nyári építőtáborokban a fiatalok naponta hat órát dolgoznak, a nap többi részét pedig fürdésset, szórakozással töltik. az építőtáborok részére gazdag kulturális programot dolgoztak ki. több alkalommal fővárosi és kaposvári művészek adnak műsort./mti/

--

Se

11.25. 49⁵⁰

- 22 -

bb 30. ötven vagon kamillát szárítanak szegeden

vid te-lm ki

1961. május 9.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat hatalmas szárítóberendezéseit ebben az időszakban is jól kihasználják: zöldség-féléket, legujabban pedig gyógynövényt, kamillát is szárítanak bennük. már megkezdődött a kamillaidény: a délmagyarországi szikes területekről, állami gazdaságokból, termelészövetkezetekből tonnaszám azállítják az összegyűjtött gyógynövényt. a következő hetekben mintegy ötven vagon kamillát szárítanak az üzemben, s ez egyben jó munkalehetőséget is nyújt a vállalat dolgozóinak a paprika holtszezon idején./mti/

--

bb 31. újabb üzemmel gazdagodik vas megye, fejlesztik a meglevő gyárakat

vid te-lm ki

1961. május 9.

az utóbbi években jelentősen iparosodik vas megye. többmillió forintos költséggel fejlesztik a szombathelyi cipőgyárat, a pamutipart, a takarógyárat, a kőszegi ágyterítőgyárat és a szentgotthárdi selyemgyárat. nemrég kezdte meg működését a hradástechnikai vállalat szombathelyi telepe, a cipőgyár körmendi, a ruházati vállalat és a cipészipari vállalat vasvári fiókküze és szombathelyen hozzáfogtak élelmiszeripari gépgyár létesítéséhez.

újabb lépés a megye iparosításában a szűrt létesülő hűtőgépgyár, amely a budapesti hűtőgépgyár telepeként működik majd, a volt műselyemgyár épületében. az új gyár a tervek szerint a harmadik negyedévben kezd meg működését és az év végéig mintegy háromszáz hűtőszekrényt készítenek. a hűtőgépgyár 1963-ra, amikor már teljes termelőképeséssel dolgozik, mintegy hétszáz munkást foglalkoztat./mti/

--

bb 32. 16 millió facsemetét ültettek el a nyírségben

vid ká/j-lm ká

1961. május 9.

szabolcs-szatmár megyében még soha nem volt ilyen nagy érdeklődés a fásítás iránt, mint ebben az évben. termelészövetkezeti községek határában 2 millió facsemetét ültettek el, s több mint 100.000 fácskával díszítették a parkokat, tereket. az utak mentét, a mocsaras dűlőket, a folyók tavak szegélyét gyorsan növő nyárfa-csemetékkal telepítették be. a nagy érdeklődésre jellemző, hogy ez év tavaszán kereken 16 millió facsemetét ültettek el a nyírség szélhordta homokbuckáin./mti/

--

11.30. 49⁵⁰

- 23 -

Se

bb 35. angol parlamenti képviselők és magyar újságírók találkozója

t zs/zs szb -cz

1961. május 9.

a hazánkban tartózkodó angol parlamenti képviselők g.w. lagdennek, az angol-magyar parlamenti csoport elnökének vezetésével kedden délelőtt a magyar sajtó házában találkoztak a sajtó és a rádió képviselőivel. vendégeinket bogárné józsef országgyűlési képviselő, az interparlamentáris unió magyar csoportjának tagja kísérte el.

siklósi norbert, a magyar újságírók szövetségének főtitkára üdvözölte az angol vendégeket, majd közvetlen hangú, baráti beszélgetés alakult ki a képviselők és az újságírók között. látogatóink elmondták, hogy nagy örömmel, szívesen jöttek hazánkba, s itt tartózkodásuk rövid ideje alatt is sok maradandó emléket, élményt gyűjtöttek.

megjegyezték, hogy hazájukba visszatérve azon szeretnének munkálkodni: a két ország parlamentje közötti meglévő kapcsolat tovább szélesedjék, s kiterjedjen a kereskedelem, a kultúra területére is.

- a népek között lehetnek véleményeltérések különböző társadalmi, politikai, gazdasági kérdésekben; a más és más rendszerben élő országok közötti közeledésnek azonban igen hatékony eszköze személyes kapcsolatok megteremtése - mondták. minden bizonnyal hasznos lenne országaink számára például művészek, egyetemi hallgatók, diákok, újságírók cserélő látogatása - mert ez tovább erősítené az angol és a magyar nép közötti rokonszenv és barátság szálait.

angol vendégeink számos kérdést tettek fel, s behatóan érdeklődtek az újságok, a rádió munkájáról. kérdéseikre a megjelentek részletesen válaszoltak. a szívélyes hangulatú összejegyzet végén siklósi norbert köszönte meg a látogatást. /mti/

13.05.

- 24 -

KE

13.10

bb 36. vándor javítószolgálatot szerveznek, hiánycikket gyártanak, segítik a családi házak építőit, szélesítik a javító-szolgáltató tevékenységet a tanácsi vállalatok és a kisipari szövetkezetek

ö sz/hné-vid ki/te szb vg

1961. május 9.

á lakosság számára történő javítási szolgáltatási munkákból nagy részt vállalnak a kisipari szövetkezetek és a tanácsi vállalatok.

több mint 6000 műhelyben mintegy 30.000 kisipari szövetkezeti dolgozó foglalkozik a lakosság ilyenirányú ellátásával. a javítások, szolgáltatások értéke tavaly csaknem kétmilliárd forint volt, s a szövetkezetek ebben az évben ennek mintegy 25 százalékos növelésére számítanak. tovább szélesítik a fiókhálózatot, s a tartós fogyasztási cikkek szervizhálózatát, javítják a munka minőségi és műszaki színvonalát, fokozottabban gondoskodnak az alkatrészek utánpótlásáról.

az országsszerte működő 290 tanácsi vállalat közül mintegy 190 folytat javító-szolgáltató tevékenységet. a legszélesebb körűen a finommechanikai cikkek javítását szervezte meg az állami helyiipar, de a ruhanemű javítástól kezdve számos más munkát is elvégeznek. a javító, szolgáltató munkák értéke tavaly 700 millió forint volt. ez az összeg évente általában 10-15 százalékkal növekszik.

jóllehet mind a szövetkezeteknél, mind a helyiipari vállalatoknál az utóbbi években előtérbe került a lakosság közvetlen ellátása, mégsem kielégítő a javítás-szolgáltatás, különösen a kisebb falvakban sok még e téren a tennivaló.

a kisipari szövetkezetek egyik legérdekesebb és leghasznosabb kezdeményezése hajdu-bihar megyében valósult meg. itt éve - kig az volt a helyzet, hogy a községek lakóinak egy-egy rádió, vagy mosógép elromlása esetén debrecenbe kellett utazniuk a javítás miatt. szép számmal akadt a megyének olyan községe is, ahol például nem volt cipész, s így a szomszédos községben kellett talpaltatni a cipőket. ezért a debreceni általános kisipari szolgáltató szövetkezet és több más debreceni ksz összefogásával vándor javítószolgálatot szerveztek. a szolgálat felkeresi a megye legeldugottabb helyeit, településeit is. egyik héten átveszik a javításra szoruló tárgyakat, a másik héten pedig kijavítva visszaviszik és újabb rendeléseket vesznek fel: a vándor javítószolgálat már négy hónapja működik a lakosság legnagyobb meglepetésére. ez a szolgálat negyedév alatt több mint negyedmillió forintot forgalmazott. /folyt.köv./

13.24. 13.10

- 25 -

KE

bb 36. /vándor javítószolgálatot szerveznek... 1. folyt./- szb

a győr-sopron megyei kisipari szövetkezetek a hálózat bővítésével csökkentették azoknak a falvaknak a számát, amelyekben még nem működik kisipari szövetkezet. a megyei tanács végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén azonban mégis többen bírálták a kisipari szövetkezeteket, mert azok munkájának mindössze öt százaléka adódik a javítószolgálatból és egyrészt inkább a gyáraktól fogad el megrendeléseket. fürst ferenc, a kiszöv elnöke úgy nyilatkozik ott, hogy már tavaly megkezdtek és az idén folytatják a panaszok orvoslását. ebben az évben 36 különféle javító-részleget állítanak fel, amelyek a cipőjavítástól a televízió karbantartásáig mindenben a lakosság rendelkezésére állanak. így például a megye minden építőipari szövetkezeténél 3-5 tagu javítóbrigádokat alakítanak, amelyek a lakásokban mindennemű javítást elvégeznek.

komárom megyében a tanácsi vállalatok és a kisipari szövetkezetek az idén jelentősen növelik a hiányzó cikkek gyártását. a butorigény fokozottabb kielégítésére a tanács megyei faipari vállalatánál nemrég megkezdtek a keresett, fényezett, háromajtós szekrények gyártását. a kisipari szövetkezetek is csaknem ötven százalékkal növelték a korszerű, új típusu butorok gyártását, az idén azonban még nem tudják elegendő butorral ellátni a megye lakosságát. jelentősen növekedett a munka a kisipari szövetkezetek építőipari részlegeiben. az idén már kétszerannyi családi házat építettek fel, mint a múlt év hasonló időszakában. a házépítők segítségére rövidesen új építőipari részleget nyitnak ácsos és dorogon. a lakosság kívánságára az eddig 170.000-230.000 forint helyett most olcsóbb, körülbelül százezer forintba kerülő, kétszobás családi házakat terveznek és építenek. tabányán az egyre növekvő számú magánautó tulajdonosok kívánságára autószervizet létesítenek. komáromban még ebben a hónapban nagyteljesítményű vegytisztítót és mosodát helyeznek üzembe.

szolnok megyében a kisipari szövetkezeteknek mintegy hat-száz cipész, fodrász, fényképész és ruházati javítóműhelye dolgozik. a mosógépek, rádiók, televíziók és egyéb tartós fogyasztási cikkek javítására karcagon, jászberényben és törökszentmiklóson szervizüzleteket nyitottak. az első negyedévben a szövetkezetek javítóhálózata husz százalékkal több munkát végzett, mint a múlt év első három hónapjában. mégis még mindig nagy problémát jelent a termelőszövetkezeti falvak és tanyaközpontok igényeinek kielégítése. ezért a tervek szerint az év végéig a megye minden községére kiterjesztik a javító hálózatot.
/folyt.köv./

13.40

13.30.

- 26 -

bb 36. /vándor javítószolgálatot szerveznek... 2. folyt./ szb

a kisebb települések és a tanyaközpontok között pedig megszervezik a mozgó részlegeket. jászapáti, jászárokszálláson és jászkeséren megkezdtek az alföldön kedvelt fűrészpóros kályhák gyártását. az év végéig mintegy négyezret adnak át a kereskedelmennek.

somogy megyében, különösen a finommechanikai vállalat szolgáltatási részlege dolgozik eredményesen. évente hútmillió forint értékű munkával segíti a lakosságot, elsősorban az elromlott háztartási gépek javításával. eddig ezeket a gépeket budapestre, vagy pécsre vitték javításra. az idén már a járási székhelyeken is állítottak fel javító-részlegeket, hogy a falu lakóit megkíméljék a hosszú utazástól. a faipari vállalat a butorhiányon igyekszik enyhíteni. az idén több mint kétezer fényezett és festett hálószoza garnitúrát készít és üzembehelyezik a kárpitos részleget is, hogy a több mint másfélezer heverőt kárpitozva bocsáthassák a vásárlók rendelkezésére.

csongrád megye helyiipari vállalatai több helyen a keresett hiánycikkek gyártásán rendezkednek be. a makói butorgyárban rövidesen megkezdik modern, fényezett hálószoza butorok és egyéb lakberendezési tárgyak gyártását. ugyancsak makón már megkezdte működését az új jéggyár, hódmezővásárhelyen pedig bambi-üzemet rendeztek be. legutóbb a megyei kiszöv és a megyei tanács együttesen határozott arról, hogy a kisipari szövetkezetek és a tanácsi vállalatok osszák fel egymás között a megyét és állapítsák meg, hogy melyik szerv hol létesít új szolgáltató, vagy egyéb üzemrészt. ennek alapján a kisipari szövetkezetek a különböző szakmákban husz új szolgáltató, javító-részleget szerveznek a községekben. a lakásépítő szövetkezetek új kezdeményezése, hogy a munka jobb megszervezésével és egyes költségfajták megszüntetésével, így például a felvonulási és egyéb költségek elengedésével, csökkentik az építési költségeket. ezenkívül kalákamozgalmat szerveznek és az így végzett munkát levonják a terv szerinti összegből. /mti/

--

13.35. 13.40

- 27 -

13.40

bb 37. időjárásjelentés

ke szb

1961. május 9.

a meteorológiai intézet jelenti május 9-én, kedden 13 órakor:

felhőátvonulások futó esőkkel

európa nagyrésztében szeles, felhős, több helyen esős időjárás uralkodik. franciaország - spanyolország - és olaszország jelentékeny részében, továbbá a szovjetunió európai területének nyugati felében tovább tart a csendes, jórészt napos idő. hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak és s.khelyütt hullott eső. a dunántul nyugati felében és az északkeleti határvidék néhány helyén zivatarok voltak, sőt egy-két észlelő állomásról jégesőt is jelentettek. a csapadék mennyisége általában az ország tulnyomó részében nem haladta meg a 2 millimétert, csak a délnyugati részen mértek 3-4, káldon 7, fonyódon 11, sümegen 20 millimétert. nagyobb mennyiségű csapadékot jelentettek az északkeleti határvidékről is, ahol általában 5-11 millimétert mértek. a hőmérséklet a nap folyamán általában 15-20 fokig emelkedett, ma hajnalban északkeleten 4-7, máshol 7-11 fokig süllyedt. egerben és debrecenben gyenge talajmenti fagyot észleltek. az északi és keleti megyékben általában 6-11, a duna-tisza közének középső tájain és a tiszántulon 5-6, az ország déli felében 1-3 órán át sütött a nap. ma délelőtti országszerte felhőátvonulások voltak, a dunántulon és a déli részeken néhány helyen átfutó esőkkel. északnyugat felől hideg levegő áramlik át az országon.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 14.6 fok volt, 0.9 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter alig változik.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások több helyen futó eső, élénk északnyugati, északi szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-9, egyes helyeken gyenge talajmenti fagy. a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 15-19 fok között. távolabbi kilátások a hét második felében is talajmenti fagyok.

/mti/

-. -

14.45. 15.00

- 28 -

KE

bb 38. csehszlovák képzőművészeti kiállítás

t vt/tr szb sr

1961. május 9.

csehszlovákia felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából kedden a csehszlovák néphadsereg élete és hagyományai címmel képzőművészeti kiállítás nyílt a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében. az ünnepélyes megnyitáson jelen volt dapsi károly vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg politikai csoportfőnöke, a néphadsereg több más vezetője, a társfegyveres testületek képviselői, továbbá kulturális és társadalmi életünk számos ismert személyisége. megjelentek a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövetségének képviselői, élükön frantisek pisek nagykövettel. ott voltak többen a budapestre akkreditált katonai és légügyi attasék közül.

a kiállítást dapsi károly vezérőrnagy nyitotta meg. rostislav balastik ezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja átadta karel pokorni alkotását, a testvéri hadseregek barátságát jelképező szobrot, amelyet bohumír lomski vezérezredes, csehszlovák honvédelmi miniszter küldött czinege lajos altábornagy honvédelmi miniszternek.

a május 22-ig tartó kiállításon bemutatott csaknem 100 alkotást - festményeket, szobrokat és grafikákat - a csehszlovák néphadsereg képzőművészeti stúdiójának tagjai készítették, egyidejűleg komáromban és prágában a magyar néphadsereg képzőművészeinek alkotásait mutatják be. /mti/

-. -

bb 39. z.v. atlasz professzor előadása a vállalati önálló elszámolás kérdéseiről.

k sl/sze szb vg

1961. május 9.

z.v. atlasz professzor, a moszkvai pénzügyi főiskola tanára, aki vendégként hazánkban tartózkodik, kedden nagysikerű előadást tartott a pénzügyminisztériumban meghívott szakemberek számára a vállalati önálló elszámolás és a jövedelmezőség elméleti és gyakorlati kérdéseiről. az előadást vita követte, s atlasz professzor számos kérdésre részletes választ adott. /mti/

-. -

14.50.

- 29 -

KE

bb 40. ezer bányásznak van már televíziókészüléke a borsodi szénmedencében

vid te szb k1

1961. május 9.

borsod megyében, a bányászok több mint hatvan településén érdekes felmérést készítettek. megállapították, hogy amíg a felszabadulás előtt ezekben a községekben összesen 104 rádiókészülék működött, s ebből 52 volt a bányászok birtokában, addig ma már a bányászok 98 százalékának van rádiója.

mind népszerűbb a televízió is. nincs már olyan bányász-község a borsodi szénmedencében, ahol két, vagy több házra is ne szerelték volna fel a jellegzetes tv-antennát. a bányászok által vásárolt ezredik tv-készüléket kedden szerelték fel. különösen megnőtt az érdeklődés a televízió iránt az ózdkörnyéki bányász-községekben, mióta a kékesi adó üzembehelyezésével javult a vétel. megállapították azt is, hogy elsősorban a vidékről bejáró bányászok gyűjtenek televízióra. /mti/

--

bb 41. 200 traktorost képeznek át kombájnvezetővé heves megyében

vid ká/j szb ká

1961. május 9.

a heves megyei gépállomások igazgatói kedden pétervásáron tanácskoztak az aratás és a gabonabetakarítás megszervezéséről. a megye területén a szokottnál mintegy 2 héttel korábban várható a nagy nyári munka megszervezése, és ez gyorsabb ütemet kíván az előkészítésnél is. több mint 110.000 holdról kell levágni a gabonát, s ehhez 300 kombájnnal és aratógéppel áll rendelkezésre. a gépjávitásoknál nem volt fennakadás, a műhelyek kellő mennyiségű alkatrészrel rendelkeznek. a hozzászólásokból kitűnt, hogy az aratógépek és kombájnnak 80 százaléka már készen áll a munkára, s június 10-ig valamennyi gépállomáson megtartják a szemléket. a gépállomások a helyi tanácsokkal együtt érési felügyelőszolgálatot szerveznek, hogy időben tudják helyszínre küldeni a gépeket. a gépállomási igazgatók vállalták, hogy a rendelkezésre álló gépek jobb kihasználásával a termelőszövetkezeti gabonatermelés 60 százaléka géppel takarítják le a termést. az új kombájnok kezelésére szakembereket képeznek ki. májusban 200 traktorost tanítanak meg a kombájn vezetésére. /mti/

--

14.55.
15.00

- 30 -

mti

bb 43. virágoznak a nagy terméshozamu külföldi buzafajták a dél-tiszántúlon

vid ká/j szb ká

1961. május 9.

a dél-tiszántúlon, csongrád és békés megye állami gazdaságaiban már virágoznak a kora ősszel elvetett külföldi buzafajták. az olasz és szovjet buzáknak igen jól teleltek, a fagy ugyyszólván semmi kárt nem tett bennük. most már bebizonyosodott, hogy ezek a kalászosok a vártnál jobban bírják a hótakaró nélküli telet. a mezőgazdászok megfigyelése szerint az egyébként törpe fajták a bőséges csapadék és a korai kitavaszkodás következtében nagyobbra nőttek, mint tavaly, derékig érnek. a virágzó buzáknak erőteljes, 6-8 centiméteres kalászatokat nevelnek. /mti/

--

bb 46. a vigszínház új darabja: „orfeusz alászáll”,

i v/gk szb sr

1961. május 9.

a vigszínházban megkezdődtek tennessee williams orfeusz alászáll című drámájának próbái. a darab az amerikai városi élet pokláról szól, arról, hogy abban a társadalomban a szépeknek, a jóra való törekvésnek el kell bukni, ha nincs erő, amely szervezeten küzdjön az erőszak ellen.

tennessee williams drámájának ősbemutatóját 1957-ben tartották new yorkban. a darab azóta világsiker lett - bejárta európa legnevesebb színházait - és filmet is készítettek belőle.

a vigszínházban a darabot kazimir károly irányításával próbálják. a főbb szerepeket bulla elma, ruttkai éva, schubert éva, süttőirén, sándor iza, benkő gyula, pálos györgy, keres emil, györfly györgy és nagy istván alakítják.

tennessee williams drámáját a színház június első hetében - nem sokkal az idei színházi évad befejezése előtt - tüzi műsorára és a jövő évadban is játsszák. /mti/

--

15.00 15.10

- 31 -

mti

bb 45. nyolc furóberendezés dolgozik a bocföldi olajmező feltárásán - tizenöt olajkutatót már megnyitottak

vid te-lm ki

1961. május 9.

bocföldre határában a zalai olajkutatók - a tervszerű kutatással párhuzamosan - nyolc furóberendezéssel kezdték meg az olajvagyon feltárását. a második éve tartó kutatás eredménye, hogy a kutak többsége, tizenöt, már olajat ad, s ezen a héten újabb két kutatót kapcsolnak be a termelőhálózatba.

a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat műszaki vezetői szerint az év végére eléri a harmincat a termelőkutak száma a bocföldi olajmezőn, ahol az évtizedes szokásoktól eltérően új olajszállítási módszert alkalmaznak. eddig hatalmas tankállomásokot építettek, s ezekbe gyűjtötték össze tíz-tizenöt kutató olaját. most a gyűjtővezetékén jut el a kitermelt olaj a főgyűjtőbe. csupán ez mintegy hárommillió forint megtakarítást jelent a vállalatnak, nemcsak az újonnan feltárt, hanem a régi mezőkön is hasonlóképpen oldják meg a felszíni olajszállítást és több tankállomást megszüntetnek a nagylengyeli olajmezőn, amivel tovább csökkennek az általános termelési költségek./mt1/

-. -

bb 47. tízéves az állami könyvterjesztő

i v/gk-lm sr

1961. május 9.

az állami könyvterjesztő vállalat fennállásának 10. évfordulóját ünnepli. ebből az alkalomból zala imre igazgató beszámolt a vállalat eredményeiről. az elmúlt tíz év alatt az állami könyvterjesztő forgalma kétmilliárd háromszáznegyvenmillió forint volt. az 1960. évi forgalom az 1951. évének több mint háromszorosára emelkedett.

az ünnepségen - amelyen a kiadói főigazgatóság, a kiadó és terjesztő vállalatok munkatársai is résztvettek - kiváló dolgozó jelvényvel tüntették ki az állami könyvterjesztő vállalat legjobb eredményt elért dolgozóit./mt1/

-. -

15,07 15.25

- 32 -

ME

bb 42. aranyérmet nyertek a hódmezővásárhelyi rózsakertészek az erfurti nemzetközi kertészeti kiállításon

i so/gg szb ká

1961. május 9.

az erfurti nemzetközi kertészeti kiállításon elbírálták a bemutatott virágokat. a makói hagyma és a szabolcsi jonathán után újabb aranyérmet szereztek a magyar kertészek, s most a hódmezővásárhelyi kertészeti vállalat három rózsafajtáját jutalmazták ezzel a kitüntetéssel. az erfurti bemutatóra egyébként kedden több mint háromezer cserepes muskátlit indítottak utnak a szombathelyi, a keszthelyi és a budapesti kertészetekből./mt1/

-. -

bb 44. tolna megye termelőszövetkezeteiben intézkedési tervet dolgoznak ki a nyári hónapokra

vid ká/j szb ká

1961. május 9.

a termelőszövetkezeteknek az idén különösen jól kell gazdálkodniuk a munkaerővel. a vetések állapota arra mutat, hogy az előző évekhez képest az idén 10 nappal előbb lehet megkezdni az aratást, s addigra végezni kell a növényápolással is. jelentős munka vár a közös gazdaságokra a takarmányok betakarításánál és a cséplésnél is. tolna megyében a termelőszövetkezetek a gépállomásokkal közösen intézkedési tervet készítenek, amely magában foglalja a termelőszövetkezetek munkaerő-mérlegét, hétről-hétre megszabja az elvégzendő munkákat. az elkövetkező napokban a járási tanácsok és a gépállomások közös bizottságai felkeresik a termelőszövetkezeteket, bejárják a határt, s a szövetkezet vezetőivel együtt elkészítik a nagy nyári munkák tervét. az intézkedési terv valamennyi termelőszövetkezetben a jövő hét végére elkészül, s azt a gépállomási tanácsüléseken is megvitatják./mt1/

-. -

15,10 15.30

- 33 -

ME

bb 48. egy teljes szerelvény hozza a lengyel árukat a budapesti ipari vásárra - tájékoztató a magyar-lengyel gazdasági kapcsolatokról, s a vásár lengyel pavilonjának építéséről

t sz/gk vm vg

1961. május 9.

kedden a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségén tadeusz dorota kereskedelmi tanácsos sajtótájékoztatón ismertette a magyar-lengyel gazdasági kapcsolatokat alakulását, s azt, hogyan készült fel a lengyel ipar idei budapesti bemutatkozására.

- az országaink közötti gazdasági kapcsolatok erőteljes fejlődése is indokolja, hogy résztvegyünk a budapesti ipari vásáron - mondotta. árucserforgalmunk magyarországgal három év alatt megkétszereződött. rendszeresen szállítunk magyarországra szenet, kokszt és sok más alapanyagot, amelyekért tőrföldet, kőolajipari termékeket kapunk és nagymennyiségű cipőt is vásárolunk magyarországról. erőteljes fejlődés tapasztalható a beruházási javak cseréjénél is. ebben az évben többek között 200 ikarus-autóbusz, több mint 5000 panonia motorkerékpár és 40 motorvonat-egység érkezik lengyelországba. ezekért mi a warszawa-családhoz tartozó gépjárművekből 1500-at, több mint 2000 teherautó-pótkocsit, a mezőgazdaságnak repülőgépeket, a közlekedés számára vasuti teherkocsikat szállítunk. tavaly jelentős gazdasági együttműködési megállapodást írtunk alá, amelynek értelmében magyar tőrföldet kapunk, s kész alumínium-tömbbel fizetünk érte. az energiaforrások és termelő berendezések jobb kihasználását szolgáló egyezmény 1970-ig érvényes, de tervezzük, hogy 1980-ig kiterjesztjük.

gazdasági együttműködésünket segíti, hogy magyarországi rendszeresen résztvegyek a poznanai vásáron. az idén harmas jubileum jegyében nyitjuk meg ezt a jelentős gazdasági eseményt. ebben a városban negyven évvel ezelőtt rendezték az első nemzetközi vásárt, most harmincadszor kerül erre sor, magyar barátainkat pedig tizedszer üdvözölhetjük a kiállítók között.

ezután stefan kubaczki, a lengyel pavilon igazgatója ismertette hogyan tükrözik majd a budapesti vásáron a lengyel népgazdaság fejlődését. - pavilonunkban központi helyet foglalnak el a gépipar gyártmányai, a különböző beruházási javak, - mondotta. bemutatjuk elektrotechnikai iparunk gazdag választékát is, kiállítunk többek között ipari televízió készüléket és számos finommechanikai, optikai cikket. népgazdaságunkban elfoglalt jelentős helyének megfelelően nagy teret kapnak a kiállításon vegyiparunk készítményei. motor-kerékpárjaink teljesítőképességéről akadályversenyen győzhetnek meg az érdeklődők. kiállításunk összesen 2500 négyzetméternyi területet foglal el, pavilonunk alapterülete 1300 négyzetméter. az építési, dekorációs anyagot 21 vagon hozta, s a kiállítási tárgyak számára 35 vagonra, teljes szerelvényre lesz szükségünk, - mondotta befejezésül a lengyel pavilon igazgatója./mt1/

15, 18 15 35

NE

- 34 -

bb 49. kedden délután elutaztak budapestről az angol közéleti személyiségek - „jól indultak a magyar-angol légügyi kapcsolatok,, - „helyes lenne, ha magyar képzőművészeti kiállítás nyílna londonban,,

t hbj/gg szb vg

1961. május 9.

a malév meghívására szombaton hazánkba érkezett angol közéleti személyiségek - légügyi vezetők, képviselők, írók, újságírók, képzőművészeti vezetők - magyarországi tartózkodásuk során megtekintették a magyar főváros nevezetességeit, jártak a szépművészeti múzeumban, a nemzeti galériában, ellátogattak a balatonhoz s az ország több más vidékére.

az angol közéleti személyiségek kedden délután utaztak vissza az angol fővárosba, a vendégeket római rudolf, a közlekedés-és postaügyi minisztérium légügyi főigazgatóságának vezetője, továbbá hüvös sándor, a malév vezérigazgatója bucsuztatta. megjelent a bucsuztatáson bacsoni jeno külkereskedelmi miniszter-helyettes, bognár józsef egyetemi tanár, az interparlamentáris unió magyarországi tagozatának képviselője.

római rudolf, a közlekedés- és postaügyi minisztérium légügyi főigazgatóságának vezetője hangsúlyozta: a mostani budapesti találkozás egyenes folytatása volt az 1960 októberében megtartott tárgyalásnak, amely megteremtette a lehetőségét az angol-magyar légi kapcsolatoknak, annak, hogy a bea és a malév gépek menetrendszerűen közlekedjenek a két ország fővárosa között. most utólag is egyetérthetnek abban, hogy jó munkát végeztek. a mostani látogatás során még jobban megismertük egymást, közelebb kerülünk egymáshoz, s ez hozzájárul a két ország közötti kapcsolat erősítéséhez. m.v. custance, az angol polgári repülésügyi államtitkár válaszában kifejtette: valamennyiünk meglegedésére szolgál a korábbi tárgyalások eredménye, s az azóta kialakult jó kapcsolat. az angol-magyar légügyi kapcsolatok jól indultak és szíves viszony alakult ki a két ország polgári légügyi vezetői között.

az elutazás előtt több angol közéleti férfi nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának. m.v. custance, az angol polgári repülésügyi államtitkár hangsúlyozta, a most kialakult légügyi kapcsolat a jövőben még tovább erősödik. angliában sok olyan ember van, aki meg akarja ismerni magyarországot és reméljük, hogy magyar turistákat is üdvözölhetünk angliában.
/folyt.köv./

16,02
17.10

- 35 -

bb 49. /kedden délután elutaztak... folyt./- szb

J. Aldridge, az ismert író köszönetét fejezte ki a magyar vendéglátóknak, s arról szólt, hogy három nap alatt is - bár ez nagyon rövid idő - a magyar nép sok értékével ismerkedett meg. Norman Bromelle múzeumigazgató nagy lelkesedéssel beszélt a magyar muzeumokban látottakról. hangsúlyozta, hogy a magyar képzőművészeti anyag nemzetközi viszonylatban is igen értékes, s David Thomas, az angol művészeti tanács képviselőjével együtt az a véleménye, nagyon helyes lenne, ha minél előbb magyar képzőművészeti kiállítás nyílna Londonban. /mti/

bb 50. százasztendős nénit köszöntöttek hajdunánáson
vid fm/ke szb fm 1961. május 9.

Hajdunánáson az uttörők a tavasz virágaival köszöntötték századik születésnapja alkalmából a városi tanács szociális otthonának egyik lakóját, Harth Berta nénit. az idős asszonyt a város termelészövetkezeteinek fiataljai is felkeresték. /mti/

bb 51. a televízió is közvetíti a pécsi nemzeti színházból Shaw: sosem lehet tudni című vígjátékát

vid fm/ke szb fm 1961. május 9.

A televízió rendezői, munkatársai a pécsi nemzeti színházban tartózkodnak, hogy a május 11-i, csütörtöki bemutatonak, Shaw: sosem lehet tudni című négyfelvonásos vígjátékának közvetítését előkészítsék. a darab főszerepének alakításával ünnepli a társulat kitűnő prózai színésznője Hamvay Lucy színészi pályafutásának 25 éves jubileumát. felvonásközben közvetíti a televízió a színészklubban rendezendő ünnepséget is, amelyen kollégái és a tanács képviselője üdvözlik a jubiláló Hamvay Lucyt. /mti/

16,07
17.00

- 36 -

bb 54. magyar gazdasági kormányküldöttség utazott Romániába
t vt/gk szb sr 1961. május 9.

A magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság soron következő ülésére kedden magyar gazdasági kormányküldöttség utazott Bukarestbe. a delegáció vezetője Apró Antal, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese, tagjai: Csérgő János kohó- és gépipari miniszter, Karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese.

A küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent Kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter, Trautmann Rezső építésügyi miniszter, s ott volt Vas-ile Gliga, a román népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

A magyar kormánydelegációt az Otopeni repülőtéren Alexandru Birladeanu, a román népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, Constantin Tuzu kohó- és gépipari miniszter, Novac Mauritiu, az állami tervbizottság elnökhelyettese, Valentin Steriopol kereskedelemügyi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a kereskedelemügyi minisztérium és az állami tervbizottság vezető munkatársai fogadták.

A magyar kormányküldöttség fogadásán jelen volt Némety Béla, a magyar népköztársaság bukaresti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

A magyar-román vegyes gazdasági kormánybizottság 3. ülészaka Bukarestben kedden a minisztertanács épületében megtartotta első tanácskozását. a megbeszéléseken a magyar delegációt Apró Antal, a magyar népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese, a román delegációt Alexandru Birladeanu, a román népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese vezeti. /mti/

16,30 18.45

- 37 -

bb. 55. az ujitások, találmányok bevezetését vizsgálta meg a könnyüipari minisztérium kollégiuma

i sz/tr/gy/vg

1961. május 9.

a könnyüipari minisztérium kollégiuma keddi ülésén az ujitómozgalom fejlődésével, a találmányok és jelentősebb ujitások megvalósításának ellenőrzésével foglalkozott. megállapította, hogy 1959-hez mérten az ujitómozgalom nagymértékben fejlődött mind az ujitások számát, mind gazdasági eredményüket tekintve. míg az előző évben a tárgéhoz tartozó vállalatoknál 28 600 ujitást nyújtottak be, s ezekből 15 600-at fogadtak el, addig az 1960-ban benyújtott 29 147 javaslatból 16 535-öt találtak megvalósíthatónak. az ujitásokkal 1949-ben 139 millió, tavaly pedig 170 millió forintot takarítottak meg. egy-egy ujitás utókalkulált átlagos gazdasági eredménye öt évvel ez előtt 4 900 forint volt, s ez az összeg 1960-ban éppen a kétszeresére emelkedett.

az iparigazgatóságok és a vállalatok az idén is elkészíteték az ujitási feladattervet, de azokban még sok az általános célkitűzés, és a feladattervek kevés segítséget nyújtanak a dolgozóknak - állapította meg a kollégium.

az ujitások elterjesztéséhez nagymértékben hozzájárulnak az iparági tapasztalatcserék, ankétok és gépészeti bemutatók. különösen a ruha- és selyemiparban jártak ezek jó eredménnyel.

a könnyüipar legjelentősebb ujitásai közé tartozik titmann istvánnak és társainak ötlete alapján meghonosított füstgáz-hasznosítás a textiliák szárításánál. ennek évenkénti gazdasági eredménye megközelíti az egymillió forintot. ezt az összeget még túl is haladja köves brunónak és gönczi sándornak az az ujitása, amely szerint pamutipari vetélőket alkalmaznak selyemszövő gépeken és így termelékenyebbé teszik a munkát. a hungaria jacquard szövőgyár főmérnökének, nádaskuti lajosnak a nyakkendő-selyemszövőgépeken alkalmazott ujitása évi 6 millió forint megtakarítással jár.

az iparági műszaki tanácsok eredményesen közreműködnek a találmányok bevezetésében, különösen élenjár ebben a bőr-, cipőipari igazgatóság szakági tanácsa, amely 20 találmányt és 28 jelentős ujitást vizsgált meg és segítségével hét találmányt már meg is valósítottak, 19 ujitás alkalmazási területét kijelölték, 12 javaslat bevezetésével pedig most kísérleteznek.

/mt1/

--.

16,20 18.30

- 38 -

bb. 52. elhunyt rácz mihály elvtárs

k ke/gy/fm

1961. május 9.

rác mihály elvtárs, volt kubikos, a párt régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja elhunyt. temetése május 11-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz mezőtúron.

/mt1/

--.

bb. 56. egységes joggyakorlatot alakítanak ki az átszervezés fogalmának értelmezésére - a vitás felmondási ügyek elvi kérdéseiről tárgyaltak a budapesti területi egyeztető bizottság tagjai

t sl/sze/gy/vg

1961. május 9.

a budapesti területi egyeztető bizottság újszerű munkaértekezleteket rendszerezett egy-egy bonyolult munkajogi probléma megvitatására. keddi tanácskozásukon az átszervezésen alapuló felmondási ügyek tapasztalatait, a vitás esetekben hozott döntések tanulságait vizsgálták meg.

az elmúlt évek gyakorlata alapján a felmondások szempontjából azokat az intézkedéseket tekintik vállalati átszervezésnek, amikor a vállalat igazgatója a rábizott feladatokat kisebb létszámmal is meg tudja oldani. sokáig vitatott kérdés volt, hogy a létszám csökkentéséhez szükséges-e a felügyeleti szerv előzetes utasítása vagy jóváhagyása. a teb abból indul ki, hogy az igazgatókra nagy felelősség hárul a termelés és a gazdaságosság helyes alakulásáért, ezért az önálló átszervezés joga is megilleti. az igazgató tehát nem köteles kikérni a felügyeleti szerv jóváhagyását. a teb átszervezésnek tekinti az olyan eseteket is, amikor csupán 1-2 fővel csökkentik a vállalat vagy a műhely létszámát, feltéve, hogy a felmondást követően, vagy azt közvetlenül megelőzve azonos munkakörben nem vettek fel új dolgozókat.

a tanácskozáson tanulságként több olyan esetet megvitatottak, amikor az átszervezés csupán ürügy volt, s egyes dolgozókat jogtalanul bocsátottak el. az egyik vendéglátóipari vállalat átszervezés címén felmondott kávéfőzőnőjének, ugyanakkor azonosban hasonló munkakörben két időnyomkás munkaviszonyát határozatlan időre meghosszabbította, ami lényegében új munkaerők alkalmazásának felel meg. az elbocsátás tehát jogtalan volt, ezért a kávéfőzőnőt a teb visszahelyezte állásába.

/folyt. köv./

16,45 18.35

- 39 -

bb. 56. / egységes joggyakorlat..... 1. folyt./ gy

bonyolult jogi kérdést vetett fel a hungarotex vállalatnál történt eset, amikor öt dolgozót elbocsátottak, s helyettük két meghatározott időre alkalmazott dolgozó munkaviszonyát meghosszabbították, a teb végül az öt elbocsátott ember közül azt a kettőt helyezte vissza, akinél ezt a szociális megfontolások a leginkább indokolták.

előfordul olyan eset is, amikor más üzemszövből helyeznek át dolgozókat olyan részlegekbe, ahonnan átszervezés címén elbocsátás ok történtek. ez valóban átszervezés, ilyenkor a teb csak úgy adhat helyt az elbocsátott dolgozó panaszának, ha őt a munka törvénykönyv más rendelkezési egyébként is mentesíték a felmondás alól.

az egyeztető bizottságnak gyakran panaszolják egyes dolgozókat, hogy vállalatuk átszervezés címén azért bocsátotta el őket, mert korábban közérdekű bejelentést tettek valamelyik felettesük ellen. ha ez igaznak bizonyul, úgy a területi egyeztető bizottság a felmondást hatályon kívül helyezi. a közérdekű bejelentésekkel kapcsolatban azonban visszaélések is tapasztalhatók. egyes dolgozók, akik munkájukat nem látják el megfelelően, s elbocsátásuktól tartanak, még a felmondás előtt bejelentéseket tesznek vezetők ellen, hogy elnyerjék az ezzel járó védettséget. az ilyen visszaélések azonban kiderülnek és a remélt védettség ilyenkor természetesen elmarad.

a területi egyeztető bizottság tagjai még több más elvi kérdést is megvitattak, s elhatározták, hogy ezeket a jól bevált munkaértekezleteket folytatják. legközelebb azokról az esetekről tárgyalnak, amikor a munka nem megfelelő elvégzése miatt bocsátanak el dolgozókat.

/mti/

..

bb. 53. országszerte kapálják a kukoricát - megkezdődött a lucerna első kaszálása

vid ö kz/gy/ká

1961. május 9.

a jótékony májusi esők után országszerte gyors fejlődésnek indult a növényzet. az ország különböző vidékein meg lehetett kezdeni az egyik legfontosabb takarmánynövényünk a lucerna első kaszálását. győr-sopron megyében ezekben a napokban már szinte valamennyi közös gazdaságban vágják a lucernát. a termés általában jó közepesnek mondható. a szövetkezetek többségében áttértek az ágasokon történő szárításra. az így szárított lucernaszéna ugyanis zöldőbb marad, magasabb lesz a karotin tartalma, s mivel nem kell forgatni, mint a rendszeren hagyott szénát, a tápanyagokban különösen gazdag levelekkel kevesebb töredezik le.

/folyt. köv./

1840

- 40 -

bb. 53. / országszerte kapálják.... folyt./ gy

békés megyében, ahol ugyancsak megkezdtek a lucerna első kaszálását, az állványos szárítás mellett széleskörűen alkalmazzák az ugynevezett hideglevegős szárítást. e fontos takarmánynövény betakarítását a felsőnyomási állami gazdaságban sikerült a legjobban megszervezni. az itt kialakult, komplexgépesítésre alapozott lucernabetakarítási módszer elterjesztése érdekében kedden délelőtti bemutatót rendeztek a gazdaságban békés és csongrád megye állami gazdasági igazgatóinak és főmezőgazdászainak részvételével. a bemutatón 14 gépivontatású fűkasza vágta a rendet, s rögtön a nyomukban a rendsodrók dolgoztak. a 14 fűkaszához és a rendsodrókhoz 8 zetort és 24 pótkocsit osztottak be. ennyi vonóróval és pótkocsival folyamatosan tudták szállítani a lucernaszénát a szárítóba.

a megye közös gazdaságainak többségében a lucernakaszálással egyidőben megkezdtek a kukorica kapálását is. a fűszegymati vörös csillag termelőszövetkezet határában, ahol a háztájival együtt több mint kétezer holdon termelnek kukoricát, a legkorábban bevetett és már kapálható táblákon hetven lófogat kultivátorozza a talajt. a kultivátorok nyomában nagyrészt asszonyok ritkítják a sorokat.

pest megyében még egyetlen megelőző évben sem vett részt annyi családtag a közös munkában, mint az idén. ennek köszönhető, hogy máris megkezdtek a burgonya első kapálását. a cukorrépatáblák egyharmadán elvégezték az egyelést. a napraforgó első kapálása befejezéshez közeledik. a szomszédos bács megyében ugyancsak megkezdődött a kukorica kapálása. a cukorrépat a legtöbb termelőszövetkezetben már másodszor sarabolják. a munka ott halad a legjobban ahol egyénekre osztották fel a kapások területét. ezekben a gazdaságokban a családtagok is rendszeresen résztvesznek a közös munkában.

/mti/

..

bb. 57. piacegészségügyi ankét a garai téri vásárcsarnokban

t cs/hné/gy/ká/li

1961. május 9.

a budapesti piacok és vásárcsarnokok vezetői, ellenőrei, és egészségügyi szakemberei, valamint az érdekelt ipari és kereskedelmi vállalatok képviselői kedden a fővárosi vásárcsarnokok és piacok egészségügyi helyzetéről tanácskoztak. dr. kapos vilmos, a budapesti fővárosi közegészségügyi és járványügyi állomás igazgatója hangsúlyozta: a piacok és vásárcsarnokok ellenőrzésével megbízott szakemberek arra törekednek, hogy a főváros lakossága csak megfelelően kezelt élelmiszereket fogyasszon.

/folyt. köv./

17.20 18.40

- 41 -

bb. 57. / piacegészségügyi ankét.... 1. folyt./ gy

ennek érdekében a jövőben tovább szigorítják az ellenőrzést, s nemcsak a forgalomba kerülő élelmiszerek minőségét és fertőzés mentességét, hanem az árusító helyek higiéniáját, az eddiginél jobb ellátottságát illetően is. sok javítani való van még a régi, idejét mult piaci berendezéseken, vásárcsarnokokon. a vásárcsarnokok köztisztasági állapota általában kielégítő, sokkal inkább, mint a piacoké.

a vitaindító előadás után dr. merényi mihály, budapest vezető főállatorvosa a piacok és vásárcsarnokok állategészségügyi ellenőrzésének megszigorításáról beszélt. ismertette azokat a rendszabályokat, amelyek segítségével megakadályozzák a gümőkórral fertőzött teheneiktől származó tej- és tejtermékek forgalombahozatalát, a központi hus- és tejvizsgáló állomás szakemberei máris rendszeresen ellenőrzik a piacokra szállító körülbelül 450 őstermelő, valamint az állami gazdaságok és a termelészövetkezetek istállóit. laboratóriumi vizsgálatokkal megállapítják, hogy az áru alkalmas-e közfogyasztásra, egyúttal helyszínen ellenőrzik a tisztasági előírások megtartását. dr. hercz miksa állami közegészségügyi felügyelő gyakorlati javaslatokat tett a piacok, árudák, vásárcsarnokok egészségügyi viszonyainak megjavítására, továbbá az áruellátás egyenletesebbé tételére, a hűtőkapacitás fokozására.

/mt1/

..

17.24 18.50

- 42 -

bb. 58. előkerültek a „barlangjáró,, fiatalok

gg/gy/li

1961. május 9.

két budapesti fiatal csepregi györgy és szegszárdi mihály néhány héttel ezelőtt azzal távoztak el szüleik lakásáról, hogy kirándulnak a mátyás barlangba. a kirándulásukról nem tértek vissza. az ujságok pár nap múlva közölték, hogy a barlangjáró fiataloknak nyoma veszett. az eltűnt fiatalok azóta előkerültek, a rendőrség megállapította, hogy kamaszvágytól sarkallva csavarogtak és az ország területét akarták engedély nélkül elhagyni. csepregit és szegszárdit budapestre szállították és eljárást indítottak ellenük.

/mt1/

..

bb. 59. a brazil küldöttség látogatásai

t bc/sze/gy/sr

1961. május 9.

joao portella ribeiro dantes rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a braziliai egyesült államok elnökének személyes képviselője, a brazil küldöttség vezetője kedd délután látogatást tett veres józsefnél, budapest főváros tanácsvégrehajtó bizottsága elnökénél.

a küldöttség kulturális bizottságának tagjai délután a madách színházba látogattak, ahol a színház több művészeivel eszmecserét folytattak. a megbeszélésen both béla igazgató tájékoztatta a vendégeket a színház munkájáról. a látogatás emlékére guilherme figueiredo írónak, a brazil küldöttség kulturális bizottsága vezetőjének albumot nyújtott át, amely az író róka meg a szőlő szindarabjának madách színházi előadásáról készült felvételeket tartalmaz.

/mt1/

..

18,00 18.50

- 43 -

bb 60. a közlekedési, a kikötői és halászatipari dolgozók egységéről, a monopóliumok elleni küzdelemről, a szocialista és a kapitalista országok közlekedési szakszervezeteinek kapcsolatáról tárgyal budapesten a harmadik nemzetközi konferencia

t/xbj/ rj vg

1961. május 8.

a közlekedési, kikötői és halászatipari dolgozók szakszervezeteinek nemzetközi szövetsége -s mint a szakszervezeti világ-szövetség szakmai tagozata - május 9-től május 13-ig tartja budapesten harmadik konferenciáját. a konferencián 46 ország mintegy 200 küldötte és megfigyelője vesz részt. az építők szakszervezetének róza ferenc művelődési otthonában kedden ünnepélyesen nyitották meg a tanácskozást, amelyen megjelent kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, brutyó jános a szot főtitkára, földvári aladár a közlekedési dolgozók szakszervezetének főtitkára, szabó antal a vasutasok szakszervezetének főtitkára, részt vesz a kongresszuson louis saillant a szakszervezeti világ-szövetség főtitkára, alphonse drouard a nemzetközi szövetség elnöke, satish chatterjee, umberto degl, innocent, emelian burkov titkárok.

alphonse drouard elnök ünnepi megnyitója után földvári aladár, a közlekedési dolgozók szakszervezetének főtitkára köszöntötte a kongresszus küldötteit, majd umberto degl, innocent, a nemzetközi szövetség titkára tartotta meg beszámolóját. bevezetőben a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről, a béke erőinek növekedéséről szólt, majd a közlekedési dolgozók élet- és munkakörülményeivel foglalkozott. elmondotta: a tőkés országok vasútjainál a beruházásokat elsősorban azokra a vonalakra fordítják, amelyek a monopóliumok érdekeit szolgálják. monopolista koncentráció jelentkezik a tengeri közlekedésben, a légiközlekedésben, is. a kapitalista országok dolgozói egyre többet adnak munkaerejük-ből és cserébe egyre kevesebbet kapnak - figyelembe véve munkaerejük gyors, korai elhasználódását.

a továbbiakban így folytatta umberto degl, innocent: - az előző konferencia óta jelentős mértékben erősödött iparágaink dolgozóinak harca, az akcióegység újabb sikereket aratott. említést tett a francia, az olasz, a japán, a belga, a dél-kóreai, az angol, a nyugatnémet, a chilei közlekedési dolgozók eredményes harcáról. e harcok tüzeiben szilárdult az országos és a kontinentális szakszervezeti egység afrikában és latin-amerikában is.

/folyt.köv./

17,30 19,30

- 44 -

bb. 60. / a közlekedési, a kikötői és1. folyt./rj

a továbbiakban ismertette a szocialista országok közlekedésének fejlődését, a dolgozók helyzetét. kifejezte azt a reményét, hogy a szocialista országok közlekedési, kikötői és halászati dolgozóinak szakszervezetei tovább fejlesztik és erősítik kapcsolataikat a kapitalista és az elmaradott országok közlekedési szakszervezeteivel és tovább harcolnak a nemzetközi munkásegységért.

elmondotta, hogy az utóbbi négy év alatt hat ország kilenc szakszervezete csatlakozott a szakmai szövetséghez és legújabbán öt felvételi kérelem érkezett a titkársághoz.

ezután a nemzetközi konferencia feladatairól, a monopóliumok elleni harc szélesítéséről beszélt.

a szakszervezeti tevékenység egész fejlődésének feltétele - mondotta - kivívni, megvédeni és fejleszteni a demokratikus és szakszervezeti szabadságjogokat. az elmúlt időkben a kapitalista és gazdaságilag fejletlen országokban egyre jobban üldözik a szakszervezeteket és a szakszervezeti vezetőket. ezekben az országokban elsőrendű feladat a szakszervezetek autonómiájáért, elismeréséért, a dolgozók összes jogainak tiszteletben tartásáért vívott harc. meg vagyunk győződve arról, hogy a dolgozók gazdasági és szociális követelésének érdekében vívott küzdelem sikere mindenekelőtt az egységtől függ. mi határozottan a közlekedési, kikötői és halászati dolgozók összes szakszervezeteivel való egység mellett foglalkozunk állást. ez azt jelenti, hogy nem minden kérdésben kell egyet-értenünk ahhoz, hogy közösen cselekedjünk. mi eddig is kerestük a kapcsolatot a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetségéhez tartozó szakszervezetekkel, sajnos nem rajtunk mulott, hogy eddig közvetlenebb kapcsolat nem létesült velük. konferenciánk felhívással fordul az összes közlekedési, kikötői és halászati dolgozóhoz, hogy erősítsük tovább kapcsolatainkat. mi mellett vagyunk, hogy létrejöhön az összes közlekedési, kikötői és halászati dolgozók egysége, egyetlen nemzetközi szakszervezeti szervezetben!

a beszámoló után megkezdődött a vita, sa kongresszus szerdán folytatja munkáját./mti/

--

18,37 19,15

- 45 -

bb. 61. időjárásjelentés

gg/gy/li

1961. május 9.

a meteorológiai intézet jelenti május 9-én, kedden délután 18 órakor:

felhőátvonulások, futó esőkkel várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, többfelé átfutó eső, mérsékelt, időnként élénk északnyugati, északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 16-20 fok között.

/mti/

..

bb. 62. fogadás csehszlovákia nemzeti ünnepe alkalmából

t vt/hné/gy/li

1961. május 9.

csehszlovákia felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából frantisek písek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete kedden este fogadást adott. a fogadáson megjelent kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, dr. münnich ferenc, a minisztertanács elnöke, focsk jeno, kállai gyula, marosán györgy, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai. résztvevett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak, a kormánynak számos tagja, továbbá politikai, gazdasági és társadalmi életünk sok vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

/mti/

..

19.00 19.20

46

bb. 63. megemlékeztek a második világháború befejezésének 16. évfordulójáról

li/rj li

1961. május 9.

a második világháború befejezésének 16. évfordulója alkalmából számos városban és községben tartottak békegyűlést.

szegeden az aradi vértanúk terén az üzemek, intézmények küldöttjeit dr. antalfy györgy, a szegedi tudományegyetem rektora üdvözölte, majd szakasits árpád, az országos béketanács elnöke tartott beszédet. méltatta a fasizmus felett aratott győzelem jelentőségét, majd felhívta a figyelmet, milyen veszélyt jelent a békére nyugat-németország militarizálása. ezután a munkásküldöttségek elhelyezték a kegyelet virágait a rózsza kerti emlékműre, amelyet a fasizta csapatok által elpusztított lidice lakosainak emlékére állítottak fel a szegedi békeharcosok.

a hazafias népfront szombathelyi városi bizottsága kedden este az ifjuság házában ugyancsak békeestet rendezett, amelyen megjelent és felszólalt samsz eddin mohamed, hazánkban tanuló szudáni fiatal is. farkas lászló, a hazafias népfront megyei elnökségének tagja emlékezett meg az évfordulóról, majd a határőrség tánc-csoportja szórakoztatta a vendégeket.

a győzelem napjának évfordulóján szálinvárosban megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet. az ünnepségen megjelent tapolczai jeno, a városi tanács vb elnöke is.

a hazafias népfront ötödik kerületi bizottsága a kerületi tanáccsal és a nőtanáccsal együttesen ünnepelte az évfordulót a fővárosi tanács dísztermében. a nagygyűlésen megjelent traumann rezső építésügyi miniszter, ott voltak a divsz és az afrikai fiatalok képviselői is. dr. pesta lászló, a budapesti népfront bizottság alelnöke megnyitójában hangsúlyozta, hogy a második világháború befejezésének 16. évfordulója örömnép a magyar nép számára, hiszen e történelmi dátum egyben új életünk kezdetét is jelzi.

a megnyitó után dr. bencsáth aladárné egyetemi tanár, dr. hajdu gyula egyetemi tanár, az országos béketanács tagja, dr. láng alán templomigazgató és juszif zaki sid achmed szudáni egyetemi hallgató szólalt fel. az ünnepség második részében művésziműsor volt. a negyedik kerületi ságvári endre művelődési otthonban földes mihály író mondott beszédet, majd neves művészek szerepeltek. a nyolcadik kerületben ünnepi eseménysorozat kezdődött. megemlékeztek az évfordulóról a kilencedik és tizennyolcadik kerületben is.

a gyűléseken kívül sokhelyütt kiállításokat rendeztek a békés építőmunka eredményeit bemutató fényképekből, makettekkel és különféle más dokumentumokból./mti/

..

20.10 20.15

47

bb. 64. a belorusz állami ének- és táncegyüttes debrecenben
vid fm/ke/gy/fm 1961. május 9.

a hazánkban vendégszereplő belorusz állami ének- és táncegyüttes kedden nagy sikerrel lépett fel debrecenben, a Sókoni színházban, a szovjet művészeket az előadás után virágcsokrokkal köszöntötték.

/mti/

bb. 65. fogadás a pen clubban

gk/gy/sr

1961. május 9.

a magyar pen club klubdelutánt rendezett rochi hingorani és james aldrige angol írók tiszteletére. rubinyi mőzes alelnök beszámolt a budapesti és a balatonfüredi rabindranath tagore-ünnepségekről. a nagyszámu közönség érdekes beszélgetést folytatott az angol írókkal.

/mti/

- v é g e -

21,05 22¹⁰

- 48 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 10.

bb. 1. nagyösszegű beruházásokkal gazdagodott budapest az év első negyedében - új villamosok, autóbuszok - gyorsabb ütemben tatarozzák a házakat

i/zs/rj sr

1961. május 10.

a fővárosi tanács szakemberei mérleget készítettek arról: hogyan gazdálkodtak a különböző osztályok az év első negyedében a gondjaikra bizott beruházási és felújítási keretekkel, milyen feladatokat valósítottak meg az idei városfejlesztés terveiből. az összegezésből kitűnik, hogy a tanácsi irányítással folyó építkezések jól haladnak, s az egész évre előirányzott feladatoknak több mint egyötödét megoldották. ez egészében véve jó eredmény, hiszen az év első hónapjaiban, a télutó időszakában az építési munkálatokat gátolja a hideg idő.

a tervek teljesítésében jó eredményről számolhat be a közlekedési igazgatóság, amely beruházási programjának csaknem 40 százalékát teljesítette, s mintegy 16 millió forintos költséggel hét új villamos-motorkocsit és négy új autóbust állított forgalomba. a közmű- és szolgáltatási igazgatóság azt jelenthette, hogy az év első három hónapjában körülbelül húszmillió forint értékű munkát végeztek a nagy felszíni vízkivételi mű építésénél, s jó ütemben halad az őrszentmiklósi gázvezeték, valamint a könyves kálmán körúti csatorna építése is.

az első negyedévben egyébként összesen 214 millió forint értékű beruházást adtak át rendeltetésének. ezek között legjelentősebb a szabadság strand téli öltözője, a dunai gáztávvezeték, a villamosvasút rákospalotai gépháza, a hév szigetalmi második vágány, a huszadik kerületi szakrendelő intézet, továbbá 18,3 millió forint értékű új lakás.

a felújítások is jó ütemben haladnak - állapították meg az illetékesek. különösen örvendetes, hogy az előző évekhez viszonyítva gyorsabban bonyolítják le a lakóházak karbantartási és felújítási munkálatait. erre a célra, továbbá ugynevezett kisbeszerzésekre az első negyedévben csaknem 190 millió forintot költött a főváros./mti/

--

20,55 23¹⁰

- 1 -

[Handwritten signature]